

Република Србија

ОСНОВНИ СУД УЖИЦЕ

З Б И Р К А

СУДСКЕ ПРАКСЕ
Грађанске материје

ПЕРИОД
(01.01.2010.год.-31.12.2013 год.)

1

Ужице, 2015.год.

Поштоване колеге/колегинице,

Пред вама се налази збирка судских одлука донетих у грађанској материји у Основном суду у Ужицу у периоду од 01.01.2010.године до 31.12.2013.године.

Познавање грађанске материје у великој мери доприноси ефикаснијем раду суда. Стога намера аутора ове збирке била је да се са судским одлукама које су у њој садржане упозна што већи број колега.

Надамо се да ће ова збирка обогатити судску праксу грађанских одељења и бити од користи у вашем даљем раду.

Аутори су захвални на свакој примедби и предлогу који ће допринети побољшању садржине будућих издања.

Искрено се захваљујем колеги Драгану Калаби, заменику Вишег јавног тужиоца у Чачку, који је прикупио судске одлуке и судији Мирјани Трмчић, председнику грађанског одељења судске праксе овог суда, која је судске одлуке систематизовала.

Ужице, септембар 2015.године

**Председник суда
Бранка Јанковић**

ГРАЂАНСКО ПРОЦЕСНО ПРАВО

СТВАРНА НАДЛЕЖНОСТ ОСНОВНОГ СУДА – чл.1.ЗПП

ОСНОВНИ СУД НИЈЕ СТВАРНО НАДЛЕЖАН ЗА ПОСТУПАЊЕ ПО ТУЖБИ ТУЖИОЦА ЗА НАКНАДУ ШТЕТЕ ЗБОГ ПОВРЕДЕ ПРАВА НА ПРИЗНАВАЊЕ ПЕНЗИЈЕ.

Из образложења:

Из списка произилази да је тужилац тражио накнаду штете из разлога што је орган туженика повредио право тужиоца, тиме што је тужилац поднео захтев за признавање права на инвалидску пензију 3. новембра 2004., да му је ово право признато по привременом решењу тек 21. септембра 2009. на основу медицинске документације, па тужилац сматра да је повређено његово право због неправилног рада органа туженика сходно чл. 172 ЗОО због чега и трпи штету.

Одлучујући о постављеном тужбеном захтеву тужиоца, првостепени суд утврђује да је тужиоцу повређено право од стране туженика јер је поступак за признавање инвалидске пензије трајао неразумно дуго, више од пет година, због чега му и припада право на накнаду штете коју је тражио.

Имајући у виду наведено, поставља се питање да ли је суд опште надлежности стварно надлежан да утврђује повреду права тужиоца, с тим што је суд сагласно чл.15 ЗППа, о својој стварној надлежности дужан да пази по службеној дужности.

Законом о Уставном суду је прописан правни пут за утврђивање повреде права, а потом и права на накнаду штете, сагласно одредби чл. 82, 89 и 90, из чега произилази да повреду права може једино да утврђује Уставни суд, по уставној жалби, који одлучује и о захтеву за накнаду штете због повреде овог права, уколико је иста у уставној жалби опредељена, чиме се озбиљно доводи у сумњу да је за одлучивање по тужбеном захтеву тужиоца надлежан суд опште надлежности.

(Пресуда Основног суда у Ужицу П 119/10 од 15. марта 2011. и Решење Апелационог суда у Крагујевцу Гж .1447/11 од 22. септембра 2011.).

НАДЛЕЖНОСТ ОСНОВНОГ СУДА - чл. 1 ЗПП

ОСНОВАН ЈЕ ТУЖБЕНИ ЗАХТЕВ ТУЖИЉЕ, ПА ЈЕ НАДЛЕЖАН ОСНОВНИ СУД, ЗА ПОТРАЖИВАЊЕ ОД ТУЖЕНЕ ИСПЛАЋЕНОГ ПОРЕЗА НА ПРОМЕТ НЕПОКРЕТНОСТИ, КОЈИ ЈЕ УПЛАТИЛА ТУЖИЉА, ЈЕР СЕ УГОВОРМ О ПРОМЕТУ НЕПОКРЕТНОСТИ ТУЖЕНА ОБАВЕЗАЛА НА ИСПУЊЕЊЕ ИСТЕ.

Из образложења:

Из списка произилази да је тужиља по уговору ... продала непокретност - стан туженој, а тужена је уговором, као купац, преузела обавезу да плати порез на пренос апсолутних права. Како је тада коначним актом органа управе - Пореске управе одбијен захтев тужене за ослобађање од плаћања пореза на пренос апсолутних права и обавезана тужиља да као продавац исплати порез, то је тужиља спорни износ новца и уплатила.

Имајући у виду да је тужена сходно чл. 5 уговора о купопродаји преузела обавезу да плати порез на пренос апсолутних права, да је тај порез платила тужиља по тада пуноважном правном основу, а што је била законска обавеза продавца, то се тужбом основано од тужене тражи рефундација исплаћеног износа јер се тужена, кршењем уговорне обавезе неосновано обогатила, сходно чл. 210 и 214 ЗОО.

Како је у тужби постављен имовинско правни захтев за враћање износа за који се тужена неосновано обогатила кршећи уговорну обавезу, то је о оваквом захтеву надлежан да одлучује суд у парничном поступку сходно чл. 1 ЗПП, а не орган управе како се то у жалби истиче.

(Пресуда Основног суда Ужице П 2805/11 од 22. фебруара 2012. и Пресуда Вишег суда у Ужицу Гж 339/12 од 26. априла 2012.).

НАДЛЕЖНОСТ СУДА - чл. 1 ЗПП

ОСНОВНИ СУД ЈЕ АПСОЛУТНО НЕНАДЛЕЖАН ЗА ПОСТУПАЊЕ ПО ТУЖБИ ТУЖИОЦА КОЈОМ ЈЕ ТРАЖЕНО ДА СЕ ОБАВЕЖЕ ТУЖЕНИ РЕПУБЛИЧКИ ГЕОДЕТСКИ ЗАВОД ДА ИЗВРШИ ОМЕЂАВАЊЕ ЊЕГОВЕ ПАРЦЕЛЕ А ПРЕМА СКИЦИ ...

Из образложења:

Решењем првостепеног суда, исти се огласио апсолутно ненадлежним за поступање у спору по тужби тужиоца против туженог Републичког геодетског завода - Одељење у Ужицу, укинута су спроведене радње и тужба је одбачена.

Жалба тужиоца је неоснована.

Правилно је првостепени суд утврдио да је за решавање по тужбеном захтеву надлежан управни орган у управном поступку, а не суд сагласно одредбама Закона о државном премеру и катастру.

То значи да се тужбеним захтевом не тражи чинидба на коју суд може да обавезе туженог, већ омеђавање катастарске парцеле уз поштовање површине из листа непокретности и облика из скице, па предмет овог спора не спада у судску надлежност, већ у надлежност управног органа, о чему се одлучује у управном поступку.

(Решење Основног суда у Ужицу П 203/10 од 12. фебруара 2010. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 555/10 од 13. априла 2010.).

НАДЛЕЖНОСТ СУДА - чл. 16 ЗПП

НЕОСНОВАНА ЈЕ ЖАЛБА ТУЖИОЦА ИЗЈАВЉЕНА ПРОТИВ РЕШЕЊА ПРВОСТЕПЕНОГ СУДА КОЈИМ ЈЕ ТУЖБА ТУЖИОЦА ОДБАЧЕНА ЗБОГ АПСОЛУТНЕ НЕНАДЛЕЖНОСТИ СУДА.

Из образложења:

Из списка произилази да је тужилац тражио тужбеним захтевом према туженом - Министарству одбране, да се утврди да има право коришћења на стану ... као и да има право на име разлике у структури стамбене површине на 46 м² стамбеног простора.

Правилно је првостепени суд применио материјално право налазећи да има места одбачају тужбе и да Општински суд није стварно надлежан за поступање по наведеној тужби. Наиме, у конкретном случају се мора претходно решити поступак пред стамбеним органом туженика а применом њиховог Правилника о решавању стамбених питања у Министарству одбране.

(Решење Општинског суда у Ужицу П 671/09 од 28. августа 2009. и решење Окружног суда у Ужицу Гж 1959/09 од 9. октобра 2009.).

АПСОЛУТНА НЕНАДЛЕЖНОСТ СУДА - чл. 16 ЗПП

У СЛУЧАЈУ ПОТРАЖИВАЊА НАКНАДЕ НЕИСПЛАЋЕНИХ ДНЕВНИЦА ЛИЦА У РЕЗЕРВНОМ СASTAVУ ВОЈСКЕ СРБИЈЕ, НАДЛЕЖАН ЈЕ УПРАВНИ ОРГАН МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ.

Из образложења:

Решењем првостепеног суда, исти се огласио апсолутно ненадлежним и тужбу тужиоца одбацио.

Правилно је поступио првостепени суд јер су тужиоци свој захтев засновали на накнади неисплаћених дневница, као припадника резервног састава Војске Југославије, за време учествовања у ратним дејствима у току 1999. године, сходно Правилнику о накнади путних и других трошкова у Војсци Југославије. Одлука првостепеног суда је заснована на правилној примени одредаба чл. 16 ЗПП, јер се у конкретном случају ради о спору који не спада у судску надлежност него у управну надлежност, па се жалба тужиоца показује као неоснована.

(Решење Основног суда у Ужицу - Судска јединица Бајина Башта П 641/10 од 25. марта 2010. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 762/10 од 11. маја 2010.).

НАДЛЕЖНОСТ ОСНОВНОГ СУДА - чл. 16 ЗПП

ТУЖБЕНИ ЗАХТЕВ КОЈИ СЕ ОДНОСИ НА ИСПЛАТУ РАЗЛИКЕ ИЗМЕЂУ ИСПЛАЋЕНЕ И ПРИПАДАЈУЋЕ ПЕНЗИЈЕ ЈЕ ЗАХТЕВ ЗА НАКНАДУ ШТЕТЕ, О ЧИЈЕМ ОДЛУЧИВАЊУ ЈЕ НАДЛЕЖАН ОСНОВНИ СУД.

Из образложења:

Првостепени суд одбацује тужбу тужиоца због апсолутне ненадлежности оцењујући да је предмет тужбеног захтева, захтев за исплату накнаде по основу пензијског и инвалидског осигурања, а да се висина пензије утврђује у управном поступку, па како у конкретном случају није донет управни акт којим би туженик преузео обавезу исплаћивања пензије тужиоцу, то између странака није настао облигациони однос чије извршење се може тражити у парници пред првостепеним судом.

Овакав закључак првостепеног суда се не може прихватити, с обзиром да је јасно наведено у одредби чл. 154 и 155 ЗОО шта је то штета и ко је надокнађује. У конкретном случају, тужилац тужбом захтева исплату разлике између припадајуће и исплаћене пензије, за које износе је тужиоцу умањена имовина, па такав захтев представља захтев за накнаду материјалне штете за који је сходно чл. 1, 16 ЗПП и чл. 22 Закона о уређењу судова у првом степену надлежан да одлучује Основни суд у парничном поступку.

(Решење Основног суда у Ужицу П 58/11 од 4. априла 2011. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 796/11 од 19. маја 2011.).

СТВАРНА НЕНАДЛЕЖНОСТ ОСНОВНОГ СУДА - чл. 279 - 280 ЗПП

ПО ЗАХТЕВУ ТУЖИОЦА ПРЕМА ТУЖЕНИКУ "ТЕЛЕКОМ СРБИЈА" БЕОГРАД, ЗА ВРАЋАЊЕ ТЕЛЕФОНСКОГ ПРИКЉУЧКА СА ПРЕПЛАТНИЧКИМ БРОЈЕМ ИЛИ НЕКИМ ДРУГИМ, СЕ РЕШАВА У УПРАВНОМ ПОСТУПКУ, С ТОГА ЈЕ СУД АПСОЛУТНО НЕНАДЛЕЖАН ЗА ПОСТУПАЊЕ ПО ИСТОМ.

Из образложења:

Жалбени наводи тужиоца су неосновани.

Како се тужбени захтев односи на захтев за прикључивање на ПТТ мрежу ,то за решавање ове правне ствари није надлежан суд,јер решавање у конкретном случају спада у надлежност туженог,о коме се одлучује у управном поступку.

Стога је суд правилно донео решење којим се огласио ненадлежним ,а тужбу тужиоца одбацио у свему у смислу чл. 279 и 280 ЗПП.

(Решење Основног суда у Ужицу П 491/10 од 10. маја 2011. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 1152/11 од 27. јуна 2011.).

НЕНАДЛЕЖНОСТ ОСНОВНОГ СУДА - чл. 15 ст.1а ЗАКОНА О СУДОВИМА

ЗА СПОР ИЗМЕЂУ ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТА, А ПОВОДОМ ОСНОВНИХ СРЕДСТАВА КОЈИ СЛУЖЕ ОБАВЉАЊУ ДЕЛАТНОСТИ, НАДЛЕЖАН ЈЕ ТРГОВИНСКИ СУД СХОДНО ЧЛ. 15 ст.1а ЗАКОНА О СУДОВИМА.

Из образложења:

Из списка произилази да се тужбом тражи утврђење да је трафостаница ... са припадајућим земљиштем у својини Републике Србије, а на коришћењу тужиоца.

Испитујући по службеној дужности своју надлежност, а имајући у виду да се ради о имовинско правном спору између два привредна субјекта у вези права коришћења објекта трафо станице, првостепени суд је правилно поступио те је сходно овлашћењу из чл. 17 ст.1 ЗПП утврдио да је у овој правној ствари, стварно надлежан Привредни - Трговински суд.

И по ставу другостепеног суда, наведени спор проистиче из уговорног односа привредних субјеката, а предмет тог уговорног односа јесу основна средства предузећа која су у функцији обављања делатности привредних субјеката, што значи да се ради о међусобном привредном односу ради обављања делатности, због чега је одлука првостепеног суда правилна.

(Решење Основног суда у Ужицу П 1230/10 од 15. марта 2010. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 798/10 од 25. маја

НАДЛЕЖНОСТ ПРИВРЕДНОГ СУДА - чл. 25 ст.1 тачка.3 ЗАКОНА О УРЕЂЕЊУ СУДОВА

КАДА СЕ РАДИ О ПРАВНОМ ОДНОСУ ЈЕМЦА И КОРИСНИКА КРЕДИТА, КОЈИ СУ ОСНОВАЛИ ОРТАЧКО ДРУШТВО, ТАДА НИЈЕ НАДЛЕЖАН ПРИВРЕДНИ СУД.

Из образложења:

Тужилац је поднео тужбу ради исплате дуга, а туженици су били оснивачи ортачког друштва које је брисано из регистра. Наведеном друштву је "Војвођанска банка" одобрила кредит по уговору о кредиту ... по којем је тужилац јемац - платац. Како тужени и наведено предузеће нису вратили кредит, тужилац је као јемац - платац измирио све обавезе по основу кредита.

На основу наведених чињеница првостепени суд је закључио да је спорни однос настао из уговора о кредиту закљученог између правних лица, те да није надлежан за поступање у овој правној ствари.

У конкретном случају другостепени суд налази да није реч о односу између привредних лица, нити о односу који произилазе из примене Закона о привредним друштвима, већ о односу између тужиоца и тужених као физичких лица, а на који је као облигационо правни однос потребно применити одредбе Закона о облигационим односима. Тужени и тужилац су се према уговору о јемству и уговору о кредиту, обавезали да ће исплатити доспелу обавезу, а како је исту у целости извршио тужилац, то је овлашћен да захтева накнаду од тужених а према одредбама цитираног Закона.

(Решење Основног суда Ужице П 669/13 од 19. априла 2013. и Решење Вишег суда Ужице Гж 441/13 од 24. маја 2013.).

ПРЕТХОДНО ПИТАЊЕ - чл. 12 ЗПП

АКО СЕ ВОДИ ПАРНИЧНИ ПОСТУПАК РАДИ НЕДОПУСТИВОСТИ ИЗВРШЕЊА НА СПОРНОМ СТАНУ, ТАДА СХОДНО ЧЛ. 12 ЗПП, НИЈЕ ОД ЗНАЧАЈА ПРЕТХОДНО ПИТАЊЕ, ПРАВО ОТКУПА НА ТОМ СТАНУ И ВОЂЕЊЕ ВАНПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА.

Из образложења:

Побијаним решењем, прекинут је поступак у поменутој парници до правноснажног окончања ванпарничног поступка који се води пред Основним судом ... у предмету Р ...

Наиме, на предлог тужене, као извршног повериоца у предмету И број ... правноснажним решењем о извршењу, одређено је извршење ради наплате новчаног потраживања продајом стана у власништву извршног дужника. По приговору тужилац је као треће лице истакао својинска овлашћења, па је упућен на парницу како би доказао да је извршење на овом предмету недопуштено. Свој захтев у овој парници тужилац заснива на томе да је он био члан породичног домаћинства његове мајке, као носиоца станарског права на спорном стану, након чије смрти је као универзални наследник стекао и право на откуп стана. Те да, стога води ванпарнични поступак пред тим судом, ради доношења решења које би заменило уговор о откупу стана, а који поступак је прекинут до окончања парничног поступка.

Закључак првостепеног суда да има места прекиду поступка, се не може прихватити прво из разлога што је наведени ванпарнични поступак такође прекинут, и то до окончања овог парничног поступка, а потом и из разлога што правно питање које се решава у том ванпарничном поступку није претходно правно питање за решење овог спора. Наиме, да ли овде тужилац има право на откуп спорног стана је будућа неизвесна околност, док суд у овом поступку треба да одлучи да ли је извршење продајом напред описаног стана недопуштено, према постојећим околностима и постојећим правима странака на стану.

(Решење Основног суда у Ужицу П 1333/10 од 5. септембра 2011. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 1546/11 од 19. октобра 2011.).

МЕСНА НАДЛЕЖНОСТ СУДА - чл. 51 ЗПП

АКО СЕ ТУЖБЕНИМ ЗАХТЕВОМ ТРАЖИ ИЗВРШЕЊЕ ЧИНИДБЕ НА НЕПОКРЕТНОСТИ, НЕМА МЕСТА ПРИМЕНИ ЧЛ. 51 ЗПП.

Из образложења:

Својим решењем првостепени суд се огласио месно ненадлежним, с тим да се списи предмета доставе на даљи поступак Основном суду у Пожеги, као стварно и месно надлежном суду.

Из списа произилази да с обзиром да се тужбом тражила чинидба на непокретности, првостепени суд се огласио месно ненадлежним сходно чл. 51 ЗПП, закључујући да је месно надлежан Основни суд у Пожеги, на чијем подручју се непокретност налази.

Чланом 51 ЗПП је предвиђено да је за суђење искључиво месно ненадлежан суд на чијем се подручју налази непокретност, ако се ради о споровима у вези права својине, због сметања државине, као и из закупних односа на непокретности.

Како се у конкретном случају не ради о ни једној од наведене три ситуације, већ се ради о спору ради чинидбе, то се месна надлежност има утврђивати према правилима предвиђеним чланом 39 ст.1 ЗПП, а у вези чл. 205 ст. 1 ЗПП, односно према пребивалишту туженог.

(Решење Основног суда Ужице П 93/13 од 2. априла 2013. и Решење Вишег суда у Ужицу гж 438/13 од 17. маја 2013.).

НАДЛЕЖНОСТ У СПОРОВИМА ЗА НАКНАДУ ШТЕТЕ - чл. 53 ЗПП

УСЛОВ ЗА ЗАСНИВАЊЕ НАДЛЕЖНОСТИ СУДА ПО ЧЛ. 53 ЗПП, НИЈЕ ДА И ОРГАНИЗАЦИОНА ЈЕДИНИЦА ПРАВНОГ ЛИЦА ИМА СТАТУС ПРАВНОГ ЛИЦА.

Из образложења:

Решењем првостепеног суда, Основни суд у Ужицу се огласио месно ненадлежним за поступање у парници, с тим да се списи имају доставити Основном суду у Пријеполу као стварно и месно надлежном суду.

Ово из разлога што тужиоци тужбом траже да се обавезе тужени "Електросрбија" Краљево - "Електродистрибуција" Ужице - погон Пријеполе, да им на име накнаде штете плати наведени износ, наводећи да је штета настала пожаром на објекту који се налази у Пријеполу.

Жалба тужилаца се своди на то да тужеников погон у Пријеполу,припада "Електродистрибуцији" у Ужицу, која за разлику од овог погона је организациона јединица "Електросрбије" у Краљеву, односно на то да једино "Електродистрибуција" Ужице може бити странка у поступку у складу са чл. 53 ЗПП.

Међутим, имајући у виду наведено,другостепени суд је мишљења да су жалбени наводи неосновани, при чему је посебно цењено да чл. 53 ЗПП не захтева да пословна јединица туженог има својство правног лица, нити посебна овлашћења, на чему се жалбом инсистира, да би се засновала месна надлежност суда према седишту пословне јединице правног лица.

(Решење Основног суда у Ужицу П 1624/10 од 16. новембра 2010. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 1797/10 од 29. децембра 2010.).

СТРАНКА И АКТИВНА ЛЕГИТИМАЦИЈА - чл. 73 ЗПП

АКО ЈЕ ТУЖИЛАЦ ДОБИО СТАН НА ЧУВАЊЕ КОЈИ ИМА СТАТУС НЕРАСПОРЕЂЕНОГ СТАНА, НИЈЕ АКТИВНО ЛЕГИТИМИСАН ЗА ТРАЖЕЊЕ ИСЕЉЕЊА ЧЛАНОВА ДОМАЋИНСТВА.

Из образложења:

Пресудом првостепеног суда одбијен је тужбени захтев тужиоца као неоснован којим је тражено да се туженици иселе из стана ..и исти предају у искључиву државину тужиоцу.

Из списка произилази да је тужиоцу као раднику МУПа, предат спорни стан од стране представника МУП-а, уз потврду на чување до окончања поступка расподеле. Стан је власништво Републике Србије, а корисник је МУП Србије, и исти има статус нерасподељеног стана, при чему са тужиоцем није закључен ни уговор о закупу, нити уговор о коришћењу стана.

Првостепени суд правилно утврђује да тужилац није ни власник, ни купац стана, већ по основу чувања стана станује у њему до расподеле истог, тако да није активно легитимисан да тражи иселење тужених из стана.

Апелациони суд је ценио жалбене наводе тужиоца да се ради о тзв. специфичном праву, да је тужиоцу стан додељен на чување, и да у тој потврди није наведен нико од чланова породице, а да су односи између странака лоши, да постоји опасност да се исти оштети, али је мишљења да су исти без утицаја на другачије решење ове правне ствари..

(Пресуда Основног суда у Ужицу П 2/10 од 18. фебруара 2010. и Пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2245/10 од 27. априла 2010.).

АКТИВНА ЛЕГИТИМАЦИЈА ТУЖИОЦА - чл. 73 ЗПП

КАДА СЕ САОБРАЋАЈНА ДОЗВОЛА ЗА СПОРНО ВОЗИЛО ВОДИ НА ИМЕ ТУЖИОЦА, КОЈИ ЈЕ ВОЗИЛО ПРОДАО ТРЕЋЕМ ЛИЦУ, ОД КОГА ЈЕ ВОЗИЛО ОД СТРАНЕ ПОЛИЦИЈСКЕ УПРАВЕ И ОДУЗЕТО, ТАДА ЈЕ ТУЖИЛАЦ АКТИВНО ЛЕГИТИМИСАН ЗА ВОЂЕЊЕ ПАРНИЦЕ У КОЈОЈ СЕ ТРАЖИ УТВРЂЕЊЕ ДА ЈЕ ВЛАСНИК НАВЕДЕНОГ ВОЗИЛА.

Из образложења:

Из стиса произилази да је тужилац, као власник возила и корисник саобраћајне дозволе за то возило, возило продао трећем лицу, од кога је возило одузето у поступку инспекцијског надзора од стране Полицијске управе.

Против тужιοца је вођен прекршајни поступак који је обустављен, а такође је поднета и кривична пријава због кривичног дела фалсификовање исправе, која је одбачена од стране Јавног тужιοца.

Тужилац је тужбеним захтевом тражио да се утврди да је власник возила ..., а пресудом првостепеног суда тужбени захтев тужιοца је одбијен. У разлозима је наведено да је возило одузето од лица ..., а не од тужιοца, па тужилац нема активну легитимацију.

Према одредби чл. 508 ЗОО продавац одговара за правне недостатке ствари, о чијем постојању купац није обавештен, нити је пристао да узме ствар оптерећену тим недостатком, који му искључује, умањује или ограничава право на купљене ствари.

У поновном поступку суд ће ценити од каквог значаја је чињеница да се саобраћајна дозвола за предметно возило води на име тужιοца, да су иницирани и прекршајни и кривични поступак против тужιοца, што је све од значаја за активну легитимацију тужιοца.

(Пресуда Основног суда Ужице П 1648/11 од 23. марта 2012. и Решење Вишег суда Ужице Гж 337/12 од 14. маја 2012.).

ПОСТАВЉАЊЕ ПРИВРЕМЕНОГ ЗАСТУПНИКА - чл. 79 ст.2 т.4 ЗПП И ОДБАЧАЈ ТУЖБЕ

АКО ТУЖИЛАЦ НЕ ПОСТУПИ ПО НАЛОГУ СУДА ЗА УРЕЂЕЊЕ ТУЖБЕ И ПРЕДУЈМА ТРОШКОВА ЗА ПОСТАВЉАЊЕ ПРИВРЕМЕНОГ ЗАСТУПНИКА ТУЖЕНИЦИМА КОЈИ ЖИВЕ У ИНОСТРАНСТВУ, ИМА МЕСТА ОДБАЧАЈУ ТУЖБЕ СХОДНО ЧЛ. 103 ст.4 ЗПП.

Из образложења:

Првостепени суд је правилно поступио када је одбацио тужбу тужиоца налазећи да тужилац није поступио по налогу суда у остављеном року, нити је предложио постављање привременог заступника, па је уз правилну примену чл. 103 ст.4 ЗПП донео побијано решење.

Суштина жалбе се своди на то да је тужилац навео податке онолико колико је био у могућности, и да је у остављеном року објаснио зашто не може да поступи по налогу, и да није предујмио трошкове јер је лошег имовинског стања, па је у току поступка захтевао ослобађање од свих трошкова судског поступка, о чему суд није одлучио, већ га је само ослободио од плаћања судских такси, а не и осталих трошкова поступка.

Наиме, тужба као иницијални акт мора садржати податке наведене у чл. 187 ЗПП међу којима је и боравиште, односно пребивалиште странака, а у чл. 79 ст.2 т.4 ЗПП је предвиђено на који начин ће се поступити у случају када се у току поступка покаже да је пребивалиште туженог непознато, када тужени нема пуномоћника, у ком случају се туженом поставља привремени заступник са списка адвоката. Именовање адвоката за привременог заступника, прати објављивање огласа у Службеном гласнику и преко огласне табле Суда а те радње прате одређене трошкове које је тужилац дужан да предујми, а које суд не обезбеђује странкама. Како из садржине списа произилази да туженици дуже времена немају пријављено пребивалиште, односно боравиште, а ради се о јединственим супарничарима, то је тужилац био дужан да обезбеди предујам, и предложи постављање привременог заступника са листе адвоката.

(Решење Основног суда у Ужицу II 88/10 од 26. јануара 2011. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 690/11 од 29. септембра 2011.).

ПОСТАВЉАЊЕ ПРИВРЕМЕНОГ ЗАСТУПНИКА - чл. 79 ст.2 т.4 ЗПП

У СЛУЧАЈУ КАДА ЈЕ ПРЕБИВАЛИШТЕ ТУЖЕНИХ НЕПОЗНАТО, НЕМА ПОТРЕБЕ НАЛАГАТИ ТУЖИОЦУ ДОСТАВЉАЊЕ ТАЧНЕ АДРЕСЕ ТУЖЕНИХ, НИТИ ИМА ОСНОВА ЗА ДОНОШЕЊЕ РЕШЕЊА ДА СЕ ТУЖБА СМАТРА ПОВУЧЕНОМ, ВЕЋ ТРЕБА ПРЕДУЗЕТИ МЕРЕ ПОСТАВЉАЊА ПРИВРЕМЕНОГ ЗАСТУПНИКА У СКЛАДУ СА ЧЛ.79.ст.2.т.4 и 5 ЗППа

Из образложења:

Првостепени суд је донео решење да се тужба има сматрати повученом.

Жалба тужиоца је основана.

Према стању у списима, тужени су имали пребивалиште на адреси која је означена у тужби. У међувремену су се одселили, не пријављујући промену пребивалишта и боравишта, док се првотужени налази у иностранству. Стога туженим није било могуће извршити доставу тужбе ни преко надлежног МУПа, који је потврдио да је садашња адреса тужених непозната. У таквом случају није било места да суд наложе тужиоцу достављање адресе која је непозната и државним органима, нити је било места да се доноси решење да се тужба има сматрати повученом због недостављања тачне адресе тужених, већ је требало предузети мере ради постављања привременог заступника туженицима према чл.79.ст.2 т.4 и 5 ЗППа.

(Решење Општинског суда у Ужицу П 621/09 од 18. августа 2009. и Решење Округног суда у Ужицу Гж 1788/09 од 15. септембра 2009.).

ПУНОМОЋЈЕ – чл. 89 ст.1 т.3 ЗПП

СХОДНО ЧЛ. 89 ст.1 т.3 ЗПП, ПУНОМОЋНИК КОМЕ ЈЕ ОД СТРАНКЕ ИЗДАТО ПУНОМОЋЈЕ, НЕМА ОВЛАШЋЕЊЕ ДА ПРЕНЕСЕ ПУНОМОЋЈЕ НА АДВОКАТСКОГ ПРИПРАВНИКА.

Из образложења

Из списка произилази да на рочиште од ... уредно позван позивом за спорове мале вредности, није приступио пуномоћник тужιοца адвокат Д.Д., већ адвокатски приправник ... по приложеном заменичком пуномоћју поменутог адвоката. Како у генералном пуномоћју тужιοца ... није дато овлашћење поменутом адвокату, да га као пуномоћника тужιοца у споровима може замењивати адвокатски приправник, првостепени суд је констатовао да се ради о лицу које нема овлашћење да заступа тужιοца на поменутом рочишту и да су испуњени законски услови да се тужба сматра повученом, а решење о извршењу укине и стави ван снаге.

На основу правилно утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је правилно применио одредбе чл. 88, 89, 463 и 475 ЗПП, а за своју одлуку је дао потпуне и правилне разлоге. Пуномоћник који адвокат може дати пуномоћје пренети само ако је такво овлашћење изричито унето у издатом пуномоћју.

Стога заменичко пуномоћје адвоката ... којим је он овластио адвокатског приправника да га мења пред првостепеним судом на рочишту, ... се не може сматрати уредним овлашћењем за заступање тужιοца, па је првостепени суд правилно закључио да су испуњени услови да се тужба сматра повученом.

(Решење Основног суда у Ужицу П 584/10 од 6. децембра 2010. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 1784/10 од 28. децембра 2010.).

ПУНОМОЋЈЕ - чл. 92 ЗПП

ПУНОМОЋНИК ТУЖИОЦА ЈЕ ДУЖАН ДА УЗ ТУЖБУ ПОДНЕСЕ И УРЕДНО ПУНОМОЋЈЕ, С ОБЗИРОМ ДА ЈЕ ТУЖБУ ПОТПИСАО КАО ПУНОМОЋНИК ТУЖИОЦА А СХОДНО ЧЛ. 92 ЗПП.

Из образложења:

Правилно је поступио првостепени суд када је ожалбеним решењем тужба одбачена, с обзиром да пуномоћник тужиоца није приложио пуномоћје при подношењу тужбе, коју је иначе потписао у својству пуномоћника тужиоца. При чему је првостепени суд дао довољне и потпуне разлоге уз правилну примену материјалног права и то чл. 92 ст.1 ЗПП.

Неосновани су жалбени наводи да тужбу није требало одбацити, јер је била уредна и да су постојали потпуни лични подаци о тужиоцу по којима је могло да се изврши достављање позива, или да се означени пуномоћник позове да достави суду пуномоћје, јер пуномоћник омашком уз тужбу није приложио пуномоћје. С обзиром на изнето Виши суд налази да тужилац ако је заступан од пуномоћника, исти је при предузимању прве радње у поступку, а то је подношење тужбе, био дужан да са тужбом поднесе и пуномоћје јер је тужбу потписао као пуномоћник тужиоца. Накнадним достављањем пуномоћја уз жалбу на решење о одбацивању тужбе, не може се конвалидирати пропуст пуномоћника - адвоката учињен достављањем тужбе суду без пуномоћја.

(Решење Основног суда у Ужицу П 549/10 од 29. јануара 2010. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 339/10 од 22. фебруара 2010.).

ОДБАЧАЈ ТУЖБЕ КАО НЕУРЕДНЕ – чл. 103 ЗПП

АКО СЕ ТУЖБОМ ТРАЖИ УТВРЂЕЊЕ ПРАВА СВОЈИНЕ НА КУПЉЕНОМ СТАНУ, НЕМА МЕСТА ОДБАЧАЈУ ТУЖБЕ КАО НЕУРЕДНЕ СХОДНО ЧЛ. 103 ЗПП, ЗБОГ ТОГА ШТО НИЈЕ ЗАХТЕВАНО И УТВРЂЕЊЕ ПРАВА КОРИШЋЕЊА НА ЗЕМЉИШТУ ПОД ЗГРАДОМ.

Из образложења:

Полазећи од чињенице да је тужбом коју је саставио адвокат, тражена само својина на стану, а не и право коришћења земљишта под објектом које нужно прати судбину објекта, као и да уз тужбу није пружен доказ о земљишно-књижном власнику парцеле и објекта - спорних станова, првостепени суд одбацује тужбу тужиоца као неуредну.

Виши суд налази да се жалбом основано указује на погрешну примену материјалног права.

Предмет тужбеног захтева је утврђивање својине тужилаца а по основу уговора о продаји, на стану. С обзиром да се тужбом тражи извршење уговора, и стицање права својине на делу објекта по основу уговора, иста се може поднети против друге уговорне стране како су то тужиоци и учинили. У случају да суд у току поступка утврди да означени туженик није у обавези да трпи право и обавезу која представља предмет тражене судске заштите, то може бити од утицаја само на основаност тужбеног захтева - због недостатка пасивне легитимације, а не и на уредност тужбе.

При том вођење спора ради утврђивања својине на стану, по оцени овог суда није сметња за накнадно тражење права сукоришћења на земљишту под објектом.

(Решење Основног суда у Ужицу П 942/10 од 7. септембра 2011. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 1526/11 од 19. октобра 2011.

ОДБАЧАЈ ТУЖБЕ - чл. 103 ст.6 ЗПП

НЕМА МЕСТА ОДБАЧАЈУ ТУЖБЕ ЗБОГ СПОРНЕ ПАСИВНЕ ЛЕГИТИМАЦИЈЕ НА СТРАНИ ТУЖЕНИКА, А ПОЗИВОМ НА ОДРЕДБУ ЧЛ. 103 ст.6 ЗПП.

Из образложења:

Основана је жалба тужиоца изјављена против решења првостепеног суда којим је тужба тужиоца одбачена као неуредна.

Из образложења оспореног решења произилази да је тужба коју је писао адвокат одбачена, јер тужилац уз тужбу није пружио доказ да је власник спорне парцеле, као и због тога што је спорна легитимација на страни друготуженог.

Ови разлози првостепеног суда се не могу прихватити, с обзиром да је у питању оцена легитимације на страни друготуженог, јер тужба не може бити одбачена из разлога не постојања легитимације, већ је суд дужан да донесе мериторну одлуку. Стога је првостепено решење засновано на погрешној примени материјалног права, због чега се није могло испитати, па је као неправилно морало бити укинато.

(Решење Основног суда Ужице П 1639/10 од 28. новембра 2011. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 1713/11 од 22. децембра 2011.).

ОДБАЧАЈ ТУЖБЕ - чл. 103 ст.4 ЗПП

КАДА СУД ТУЖИОЦУ ОСТАВИ РОК ОД 8 ДАНА РАДИ УРЕЂЕЊА ТУЖБЕ, А ПОД ПРЕТЊОМ ПРОПУШТАЊА, НАВЕДЕНИ РОК СЕ НЕ МОЖЕ ПРОДУЖИТИ НА ЗАХТЕВ СТРАНКЕ.

Из образложења:

Решењем првостепеног суда тужба тужиоца је одбачена.

Суштина жалбе се своди на то да је тужилац после пријема решења, у коме је остављен рок за уређење тужбе, тражио продужење рока јер је остављени рок кратак, те да суд о таквом захтеву није одлучио, при чему су тужиоци странке са различитим местима пребивалишта.

Ови жалбени наводи не стоје, јер је првостепени суд своју одлуку засновао на правилној примени ЗПП, и утврдио да тужиоци по пријему решења којим им је наложено да уреде тужбу са јасним налогом и остављеним роком од 8 дана да по налогу поступе, нису поступили, из ког разлога је суд одбацио тужбу. Захтев тужиоца за продужење рока за уређење тужбе је доношењем побијаног решења одбијен, јер у току поступка странке морају поштовати процесну дисциплину, а судски рок који је остављен тужиоцима је разуман за поступање по налогу.

(Решење Основног суда у Ужицу П 2109/10 од 17. септембра 2010. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 843/11 од 21. септембра 2011.).

ОДБАЧАЈ НЕУРЕДНЕ ТУЖБЕ - чл. 103 ЗПП

АКО У ТОКУ ПАРНИЦЕ ТУЖЕНИ УМРЕ, А ТУЖИЛАЦ ПОДНЕСКОМ У СВОЈСТВУ ТУЖЕНИХ ОЗНАЧИ ЗАКОНСКЕ НАСЛЕДНИКЕ ПОКОЈНОГ, ТАДА СЕ ПО ТАКВОЈ ТУЖБИ МОЖЕ ПОСТУПАТИ, И НЕМА МЕСТА ОДБАЧАЈУ ТУЖБЕ КАО НЕУРЕДНЕ.

Из образложења:

Одбацујући тужбу тужиоца као неуредну, првостепени суд је навео у образложењу да тужилац, након што је поднеском уместо туженика који је умро, означио његове наследнике, није пружио доказе у виду извода матичне књиге венчаних за супругу и извода матичне књиге рођених за децу.

Поред тога, из садржине списка произилази да је покојни преминуо дана ... ,у вези чега је тужилац доставио извод из матичне књиге умрлих, уз изјављену жалбу, а с обзиром да је утврђено да није вођен оставински поступак, то су његови законски наследници, супруга и синови правилно тужбом означени као туженици, јер су његови правни следбеници, док се не докаже супротно, па та чињеница није била сметња првостепеном суду да настави поступање у овој правној ствари и достави тужбу на одговор туженицима.

(Решење Основног суда Ужице П 2164/10 од 5. априла 2012. и Решење Вишег суда Ужице Гж 340/12 од 14. маја 2012.).

ВРАЋАЊЕ У ПРЕЂАШЊЕ СТАЊЕ - чл. 111-115 ЗПП

КАДА ЈЕ ЗАСТУПНИК ТУЖИОЦА ОБАВЕСТИО СУД ДА НЕ МОЖЕ ДА ПРИСУСТВУЈЕ РОЧИШТУ ЈЕР ПРИСУСТВУЈЕ ТРАДИЦИОНАЛНОМ СКУПУ ПРАВНИКА НА КОПАОНИКУ, ТАДА СЕ ИЗОСТАНАК ИМА СМАТРАТИ ОПРАВДАНИМ СХОДНО ЧЛ. 115 ст.2 ЗПП.

Из образложења:

Решењем првостепеног суда није дозвољен предлог заступника тужιοца за враћање у пређашње стање у предмету ...

Наиме, за заказано рочиште од 16. децембра 2010., заступник тужιοца је обавестио суд да неће присуствовати, јер ће се тада налазити на Копаонику, на скупу правника који се одржава сваке године од 12. до 17. децембра текуће године.

Из одредбе чл. 115 ст.2 ЗПП произилази да странка у предлогу за враћање у пређашње стање који је заснован на опште познатим чињеницама, није дужна да достави доказ о својој спречености.

Позната је чињеница да се на Копаонику средином децембра сваке године одржава традиционални скуп правника - Копаоничка школа природног права. Стога законски заступник своје наводе да је присуствовао поменутом скупу у наведеном интервалу, услед чега је пропустио рочиште од 16. децембра 2010., није морао да доказује, јер је правничкој јавности то опште позната чињеница. Код чињенице да је о свом одсуству благовремено обавестио суд, по схватању другостепеног суда изостанак тужιοца са наведеног рочишта се није могао сматрати неоправданим.

(Решење Основног суда у Ужицу П 33/10 од 29. априла 2011. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 1271/11 од 28. јула 2011.).

ВРАЋАЊЕ У ПРЕЂАШЊЕ СТАЊЕ - чл. 112 ст.4 ЗПП

АКО СЕ ТРАЖИ ВРАЋАЊЕ У ПРЕЂАШЊЕ СТАЊЕ ЗБОГ ПРОПУШТЕНОГ РОКА НЕ ИЗЈАВЉИВАЊА ОДГОВОРА НА ТУЖБУ, МОРА СЕ УЗ ПРЕДЛОГ И ДОСТАВИТИ ОДГОВОР НА ТУЖБУ, СХОДНО ЧЛ. 112 ст.4 ЗПП.

Из образложења:

С обзиром да у року од 30 дана од дана пријема тужбе, тужени није доставио одговор на тужбу, то је суд донео пресуду због пропуштања којом је усвојен тужбени захтев тужилоца.

Тужени је ставио предлог за враћање у пређашње стање, при чему уз предлог, није доставио одговор на тужбу.

Одлучујући о предлогу за враћање у пређашње стање, првостепени суд је ожалбеним решењем дозволио враћање у пређашње стање, те је пресуду због пропуштања укинуо и ставио ван снаге из разлога што је нашао да су испуњени услови из чл. 111-116 ЗПП, те да су оправдани разлози за усвајање предлога за враћање у пређашње стање.

Међутим, овакав закључак првостепеног суда се не може прихватити. Наиме, тужени је у предлогу за враћање у пређашње стање навео разлоге због којих није изјавио одговор на тужбу, али приликом подношења предлога за враћање у пређашње стање, није доставио одговор на тужбу тужилаца.

Полазећи од наведеног, првостепени суд ће у поновном поступку, одлучити о предлогу туженог за враћање у пређашње стање, при чему ће поуздано утврдити да ли су испуњени услови за враћање у пређашње стање.

(Решење Општинског суда у Ужицу П 1100/09 од 18. децембра 2009. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 343/10 од 16. марта 2010.).

ОДБАЦИВАЊЕ ТУЖБЕ И ПРЕУРАЊЕН ТУЖБЕНИ ЗАХТЕВ

КАДА ЈЕ ТУЖБЕНИ ЗАХТЕВ ПРЕУРАЊЕН, О ЊЕМУ СЕ ОДЛУЧУЈЕ МЕРИТОРНО - ОДБИЈАЊЕМ ТУЖБЕНОГ ЗАХТЕВА, ЈЕР ЗПП НЕ ПРЕДВИЂА МОГУЋНОСТ ДА СЕ ТУЖБА ОДБАЦИ КАО ПРЕУРАЊЕНА

Решењем првостепеног суда одбачена је тужба као преурањена.

Жалба тужиоца је основана.

По мишљењу другостепеног суда, када је тужбени захтев преурањен, о њему се одлучује мериторно-одбијањем тужбеног захтева. Закон о парничном поступку не предвиђа могућност да се тужба одбаци као преурањена. У случају да је тужбени захтев преурањен, првостепени суд је могао такав захтев само одбити пресудом, а не решењем, како је погрешно учињено, чиме је учињена битна повреда поступка из чл. 361. став 1 ЗППа.

(Решење Основног суда у Ужицу - Судска јединица Чајетина П 1582/12 од 19. јула 2013. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 887/13 од 26. септембра 2013.).

ПАРНИЧНИ ТРОШКОВИ - чл. 149 ст.1 ЗПП

У СЛУЧАЈУ ДОНЕТЕ ПРЕСУДЕ НА ОСНОВУ ОДРИЦАЊА, СМАТРА СЕ ДА ЈЕ ТУЖИЛАЦ ИЗГУБИО СПОР, ПА СЕ НА ТРОШКОВЕ ПОСТУПКА ИМА СЕ ПРИМЕНИТИ ОДРЕДБА ЧЛ. 149 ст.1 ЗПП.

Из образложења:

Основано се жалбом туженог указује да је првостепени суд обавезујући туженог да тужиоцу плати парничне трошкове, погрешно применио одредбе Закона о парничном поступку. Наиме, према чл. 149 ст.1 ЗПП странка која у целини изгуби парницу дужна је противној страници накнадити трошкове. Како је у конкретном случају тужбени захтев услед одрицања одбијен, па како тужена страна није тражила парничне трошкове, другостепени суд је преиначио побијани део пресуде и одлучио да свака странка сноси своје парничне трошкове, а сходно чл. 387 ст.1 т.3 ЗПП.

(Пресуда на основу одрицања Општинског суда у Ужицу П 291/09 од 17. марта 2009. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 235/10 од 22. фебруара 2010.).

ПАРНИЧНИ ТРОШКОВИ - чл. 152 ЗПП

АКО ЈЕ ТУЖЕНИК У ПИСМЕНОМ ОДГОВОРУ НА ТУЖБУ ПРИЗНАО ТУЖБЕНИ ЗАХТЕВ И ТРАЖИО ТРОШКОВЕ ПОСТУПКА КОЈИ НИСУ ОПРЕДЕЉЕНИ, ТАДА ИМА МЕСТА ПРИМЕНИ ЧЛ. 152 ЗПП У ПОГЛЕДУ ТРОШКОВА ПОСТУПКА.

Из образложења:

Из списка произилази да је првостепени суд донео пресуду на основу признања, а да је туженик у писменом одговору признао тужбени захтев, парничне трошкове тражио, али их није определио.

Првостепени суд је погрешно применио одредбу чл. 152 ЗПП, доносећи одлуку којом је тужени обавезан да плати тужиоцу наведени износ на име трошкова поступка.

Наиме, тужени је у одговору на тужбу признао тужбени захтев, није дао повода за тужбу, јер се тужилац није обраћао туженом у мирном поступку за накнаду штете, из чега произилази да тужени није у обавези да тужиоцу накнади трошкове које је имао подношењем тужбе. Како је тужени у писменом одговору на тужбу тражио трошкове поступка, али их није определио, то нису могли бити досуђени трошкови поступка у смислу наведене законске одредбе, па је Окружни суд донео одлуку којом је преиначио првостепено решење одлучујући тако да свака странка сноси своје трошкове поступка.

(Пресуда на основу признања Општинског суда у Ужицу П 981/09 од 22. септембра 2009. и Решење Окружног суда у Ужицу Гж 2081/09 од 26. октобра 2009.).

ТРОШКОВИ ПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА -чл. 152 ЗПП

АКО ТУЖЕНИ У ОДГОВОРУ НА ТУЖБУ ПРИЗНА ТУЖБЕНИ ЗАХТЕВ ДЕЛИМИЧНО, А НА СЛЕДЕЋЕМ РОЧИШТУ ПУНОМОЋНИК ТУЖИОЦА ПРЕЦИЗИРА ТУЖБЕНИ ЗАХТЕВ У ПОГЛЕДУ НОВЧАНОГ ИЗНОСА, КОЈИ ТУЖЕНИК ПОНОВО ПРИЗНА, ТАДА ЗА ОДЛУКУ О ПАРНИЧНИМ ТРОШКОВИМА ТРЕБА ПРИМЕНИТИ ОДРЕДБУ ЧЛ. 152 ЗПП.

Из образложења:

Из списка произилази да је тужилац поставио тужбени захтев за накнаду нематеријалне штете у износу од 80.000 динара, а тужени је у одговору на тужбу признао тужбени захтев у износу од 35.000 динара, налазећи да та новчана сума представља адекватну накнаду нематеријалне штете. На следећем рочишту је пуномоћник тужиоца прецизирао тужбени захтев на износ од 35.000 динара, а тужени је поново исти признао.

При таквом стању ствари првостепени суд је неправилно применио одредбу чл. 152 ЗПП налазећи да је тужени обавезан да плати тужиоцу трошкове поступка у наведеном износу.

Другостепени суд је уважавањем жалбе туженог преиначио првостепену пресуду у делу одлуке о трошковима, тако што је одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка. Управо одредба чл. 152 ЗПП даје за основ доношење одлуке о утврђењу да свака странка сноси своје трошкове поступка.

(Пресуда на основу признања Општинског суда у Ужицу П 484/09 од 17. јула 2009. и Решење Округног суда у Ужицу Гж 2048/09 од 15. октобра 2009.).

ТРОШКОВИ ПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА - ЧЛ. 159 СТ.2 ЗПП

ИАКО ЈЕ ДОНЕТА ПРЕСУДА НА ОСНОВУ ПРОПУШТАЊА, ТУЖИЛАЦ ЈЕ ДУЖАН У ТУЖБИ ДА ОПРЕДЕЉЕНО НАВЕДЕ ТРОШКОВЕ КОЈЕ ТРАЖИ СХОДНО ЧЛ. 159 СТ.2 ЗПП.

Из образложења:

Тужилачка страна је у тужби ставила захтев за накнаду трошкова поступка, али није опредељено навела трошкове за које тражи накнаду, већ је наведено да ће накнадно определити трошкове поступка.

Првостепени суд је донео пресуду због пропуштања ,одлучујући да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Одлука првостепеног суда је правилна.

Без основа су наводи у жалби тужиоца, да је првостепени суд погрешно применио одредбу чл. 159 ЗПП, јер је донета пресуда због пропуштања, па нема завршетка расправљања, те да је првостепени суд био дужан да у пресуди одлучи о захтеву за накнаду трошкова, па пошто то није учинио стекли су се сви услови да буде донето допунско решење о трошковима поступка, у ком случају би тужилац могао у захтеву за доношење допунске одлуке о трошковима определити трошкове које је имао.

(Решење Општинског суда у Ужицу П 605/09 од 4. новембра 2009. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 166/10 од 8. фебруара 2010.).

ТРОШКОВИ ПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА – чл. 159 ст.7 ЗПП

НАКОН ДОНОШЕЊА РЕШЕЊА О ПОВЛАЧЕЊУ ТУЖБЕ, ТУЖЕНИ ИМА ПРАВО ДА ЗАХТЕВА НАКНАДУ ТРОШКОВА У РОКУ ПРЕДВИЂЕНОМ У ЧЛ. 159 ст.7 ЗПП, А КОЈИ СЕ РАЧУНА ОД ДАНА ПРИЈЕМА ОБАВЕШТЕЊА О ПОВЛАЧЕЊУ ТУЖБЕ.

Из образложења:

Неоснована је жалба туженог изјављена против решења првостепеног суда којим је одбачен захтев туженог за накнаду трошкова.

Из списка произилази да је тужени добио решење првостепеног суда о повлачењу тужбе, а захтев за трошкове поступка је ставио поднеском по протеку рока од 8 дана од пријема решења.

Суштина жалбе туженог је да је захтев за накнаду трошкова доставио пошто му је достављено решење другостепеног суда Гж ..., и да сматра да није могао захтевати накнаду трошкова пре правноснажности решења, којим је одлучено о главној ствари да је тужба повучена те, сматра да је захтев поставио у законском року.

Одредба чл. 159 ст.7 ЗПП је јасна и прецизна, тако да ако је повлачење тужбе извршено ван расправе, трошкови се могу захтевати у року од 8 дана од пријема обавештења о повлачењу, а не по правноснажности одлуке о повлачењу тужбе.

(Решење Основног суда у Ужицу П 2396/10 од 16. августа 2011. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 1373/11 од 29. септембра 2011.).

ОСЛОБАЂАЊЕ ОД ПЛАЋАЊА ТРОШКОВА ПОСТУПКА чл. 164 ЗПП

НЕОСНОВАН ЈЕ ЗАХТЕВ ТУЖИОЦА ДА БУДЕ ОСЛОБОЂЕН ОД ПЛАЋАЊА ТРОШКОВА ПОСТУПКА СХОДНО ЧЛ. 164 ЗПП, КАДА У ПАРНИЦИ У КОЈОЈ ЈЕ УСПЕО СА СВОЈИМ ТУЖБЕНИМ ЗАХТЕВОМ, НИЈЕ ЗАХТЕВАО ТРОШКОВЕ ПОСТУПКА.

Из образложења:

Из списка произилази да је тужилац водио парницу ради права својине, да је правноснажном пресудом успео у спору, а како није тражио трошкове поступка одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Након правноснажности пресуде тужилац је поднеском тражио ослобађање од плаћања судских такса, па је правилно првостепени суд такав предлог тужиоца одбио као неоснован.

Наводи у жалби да је тужилац у тешкој материјалној ситуацији, не утичу на доношење другачије одлуке суда, тим пре што је тужилац пропустио да у спроведеном парничном поступку тражи трошкове поступка које би и остварио имајући у виду успех у спору.

(Решење Основног суда у Ужицу П 1330/10 од 11. марта 2010. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 662/10 од 21. априла 2010.).

ОСЛОБАЂАЊЕ ОД ПЛАЋАЊА СУДСКИХ ТАКСИ - чл. 165 ст.2 ЗПП

АКО ЈЕ ПРЕСУДОМ ЗБОГ ИЗОСТАНКА, ИЗМЕЂУ ОСТАЛОГ, ОДЛУЧЕНО И О ОБАВЕЗИ ТУЖЕНОГ ДА ПЛАТИ ТУЖИОЦУ ТРОШКОВЕ ПОСТУПКА НА ИМЕ ТАКСЕ ЗА ТУЖБУ И ОДЛУКУ, ТУЖИЛАЦ НЕ МОЖЕ БИТИ ОСЛОБОЂЕН ПЛАЋАЊА СУДСКИХ ТАКСИ СХОДНО ОДРЕДБИ ЧЛ. 165 ст.2 ЗПП.

Из образложења:

Правилно је првостепени суд својим решењем одбио предлог тужиоца за ослобађање од плаћања судских такси.

Наиме, правноснажном пресудом због изостанка, усвојен је тужбени захтев тужиоца, а одлуком о трошковима поступка одлучено је да тужени плати тужиоцу трошкове поступка у наведеном износу, поред осталог и на име такси за тужбу и пресуду.

Правилно је првостепени суд применио одредбу чл. 165 ст.2 ЗПП, као и одредбу чл. 11 Закона о судским таксама. Жалбени наводи, да је повређено материјално право не доводе у сумњу правилност одлуке првостепеног суда, јер је исти у потпуности оценио све околности и при том је нарочито имао у виду, да су трошкови таксе која се налогом захтева од тужиоца, на име тужбе и пресуде, тужиоцу већ досуђени по основу правноснажне пресуде које тужилац може наплатити, уколико му туженик није исплатио до сада досуђене трошкове.

(Решење Основног суда у Ужицу П 1237/10 од 18. јула 2011. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 1417/11 од 18. септембра 2011.).

ТУЖБА ЗА УТВРЂЕЊЕ - чл. 188 ЗПП

КАДА ЈЕ УСВОЈЕН ТУЖБЕНИ ЗАХТЕВ ТУЖИОЦА И НАЛОЖЕНО ТУЖЕНОМ ДА СЕ ИСЕЛИ ИЗ ПОСЛОВНОГ ПРОСТОРА ... ТАДА ЈЕ НЕОСНОВАН ПОСТАВЉЕНИ ПРОТИВТУЖБЕНИ ЗАХТЕВ ТУЖЕНОГ ЗА УТВРЂЕЊЕ ДА ПРОТИВТУЖЕНИ ИМА ПРАВО ДРЖАЊА И КОРИШЋЕЊА У ЗАКУП ПОСЛОВНОГ ПРОСТОРА...

Из образложења:

Првостепеном пресудом је усвојен тужбени захтев тужилаца ,којим је наложено туженом да се исели из пословног простора...и исти преда тужиоцима,док је истовремено одбијен противтужбени захтев,којим је тужени тражио да се утврди да има право држања и коришћења у закуп предметног локала, све док се висина новчаних средстава уложених у адаптацију и проширење локала не отплати кроз уговорену месечну закупнину.

Жалба туженог није основана.

Правилном оценом изведених доказа, првостепени суд је утврдио да су тужиоци као закуподавци, са туженим као закупцем, наведеног дана закључили уговор о закупу на неодређено време.

У току поступка је утврђено да је тужени извршио адаптацију предметног локала, на име чега је тужени противтужбом поднетом у току поступка, тражио да се утврди да тужени има право држања и коришћења у закуп предметног локала, све док се висина новчаних средстава уложених у адаптацију и проширење локала не отплати кроз уговорену месечну закупнину.

За своју одлуку првостепени суд је дао ваљане разлоге које у свему прихвата и другостепени суд, нашавши да се подношење тужбе може сматрати отказом уговора, без било какве претходне опомене па је тужени у обавези да предметни простор врати тужиоцима а све,у смислу чл.597 и чл.585ЗОО.Ово посебно што према одредбама ЗОО није строго одређена форма давања отказа уговора о закупу.

Што се тиче противтужбеног захтева, првостепени суд је заузео став, који је правилан, да тужени није могао да тражи да се утврди да има право

држања и коришћења локала на основу улагања средстава у адаптацију објекта, јер међу уговорним странама није постојала воља, нити је било уговорено да се у цену закупнине урачунава тужениково улагање у адаптацију, тако да се право коришћења локала није могло стећи по том основу, а ни висина уложених средстава није била уговорена као месечна закупнина.

(Пресуда Основног суда Ужице П 2162/10 од 7. јула 2011. и Пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2526/11 од 6. децембра 2011.).

ПРЕИНАЧЕЊЕ ТУЖБЕ - чл. 193 ЗПП

СХОДНО ЧЛ. 193 ЗПП, СУД НЕЋЕ ДОЗВОЛИТИ ПРЕИНАЧЕЊЕ ТУЖБЕ, АКО ТИМЕ ОДСТУПА ОД НАЧЕЛА ЕФИКАСНОСТИ И ЕКОНОМИЧНОСТИ ПОСТУПКА.

Из образложења:

Из списка произилази да је тужила поставила тужбени захтев ради утврђења да је власник по основу брачне тековине и наслеђа дела стамбене зграде... Да су тужила и њен покојни супруг закључили уговор о заједничкој изградњи стамбеног објекта у току 1974. године, по коме су за тужене – њихова два сина изграђена ,посебна два конформна стана, у који су се они и уселили.

Жалба тужиле изјављена против пресуде првостепеног суда, којом је њен тужбени захтев одбијен као неоснован, је неоснована, и у делу којим се истиче да је суд требао да дозволи преиначење тужбе истакнуто у поднеску ..., а којим је тражено да се утврди да наведени уговор о заједничкој изградњи не производи правно дејство.

По оцени другостепеног суда, правилно је првостепени суд на записнику о главној расправи од ... одбио преиначење тужбе, са образложењем, да се не ради о новим околностима које нису могле остати непознате тужили у време подношења основне тужбе, па би дозволом преиначења одступио од начела ефикасности и економичности поступка.

У жалби се не наводи да суд није одлучио о ваљаности уговора о заједничкој изградњи, али тужила током поступка и није оспоравала поменути уговор, па се овакви наводи жалбе не могу прихватити као основани. Тужила и сама у жалби наводи да је основни разлог спора подела старе куће и поремећени породични односи и не оспорава чињеницу да је предметна кућа прављена за тужене.

(Пресуда Основног суда Ужице П 167/10 од 22. новембра 2011. и Пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1214/12 од 17. априла 2012.).

ОБУСТАВА ПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА – чл. 19 ЗПП

РЕШЕЊЕ ПРВОСТЕПЕНОГ СУДА О ОБУСТАВИ ПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА РАДИ СМЕТАЊА ПОСЕДА, И УПУЋИВАЊА НА ВАНПАРНИЧНИ ПОСТУПАК РАДИ УРЕЂЕЊА НАЧИНА КОРИШЋЕЊА СПОРНЕ СУВЛАСНИЧКЕ ПАРЦЕЛЕ СХОДНО ЧЛ. 19 ЗПП.

Из образложења:

У току поступка је неспорно утврђено да је парцела ... сувласништво тужиоца, туженика и још два лица, те да у поступку деобе спорна парцела није подељена, јер према Закону о пољопривредном земљишту није дозвољено формирање парцеле мање од 50 ари, а спорна парцела је површине 36 ари.

Првостепени суд је на бази правилно утврђеног чињеничног стања, правилно применио одредбу чл. 19 ЗПП, обуставио парнични поступак, и тужбу тужиоца сматрао предлогом за уређење начина коришћења поменути парцеле, с обзиром да по Закону није могућа деоба ове парцеле, а сувласници нису уредили начин коришћења парцеле.

Стога је правилно првостепени суд закључио да не постоје услови за расправљање у парници, већ да се коришћење спорног дела парцеле за пролаз, реши у ванпарничном поступку у току ког ће уз учешће осталих сувласника бити уређен начин коришћења парцеле.

(Решење Основног суда Ужице П 1310/11 од 3. октобра 2011. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 9/12 од 11. јануара 2012.).

ПРЕКИД ПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА – чл. 214 ст.1 ЗПП

КАДА ТУЖЕНИЦИ НИСУ ЈЕДИНСТВЕНИ СУПАРНИЧАРИ СХОДНО ЧЛ. 204 ЗПП, А ЈЕДАН ОД ТУЖЕНИХ У ТОКУ ПОСТУПКА УМРЕ, НЕМА МЕСТА ПРЕКИДУ ПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА СХОДНО ЧЛ. 214 ст.1. ЗПП ПРЕМА СВИМ ТУЖЕНИЦИМА.

Из образложења:

Из списка произилази да је тужилац поднео тужбу против тужених по основу меничног дуга, а један од тужених је у току поступка преминуо. Првостепени суд је донео решење о прекиду парничног поступка услед смрти туженика сходно чл. 214 ст.1 ЗПП.

Жалба тужиоца је основана.

Првостепени суд је занемарио чињеницу да су туженици странке по основу меничног дуга, а одговорност им је солидарна, дакле, нису јединствени супарничари сходно чл. 204 ЗПП.

Имајући у виду наведено, преиначено је решење првостепеног суда тако што је одлучено да нема места прекиду поступка у правној ствари тужиоца против друго и треће туженог те да се у односу на њих прекинути поступак наставља.

(Решење Основног суда у Ужицу П 1074/10 од 5. новембра 2010. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 1603/10 од 29. новембра 2010.).

ПРЕКИД ПОСТУПКА - ЧЛ. 214 ст.1 т.1 ЗПП

КАДА ТУЖЕНИ НИСУ ЈЕДИНСТВЕНИ СУПАРНИЧАРИ, А ЈЕДАН ОД ТУЖЕНИХ УМРЕ, НЕМА МЕСТА ПРЕКИДУ ПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА У ОДНОСУ НА ОСТАЛЕ СТРАНКЕ У ТОЈ ПРАВНОЈ СТВАРИ СХОДНО ЧЛ. 214 ст.1 т.1 ЗПП.

Из образложења

Тужилац је тужбом тужио два лица као тужене, ради накнаде штете, наводећи да је првотужени био посредник, а друготужени продавац по уговору о купопродаји непокретности, поводом чијег закључења је тужилац као купац претрпео материјалну штету чију накнаду тужбом тражи. Како је друготужени у току спора преминуо, што је утврђено одговарајућом исправом државног органа, то је првостепени суд правилно одлучио да има места прекиду поступка у односу на раније туженог, а сада покојног, а у складу са одредбом чл. 214 ст.1 т.1 ЗПП.

Међутим, с обзиром да из садржине саме тужбе произилази да прво и друготужени нису јединствени ни нужни супарничари, то по оцени овог суда није имало места прекиду поступка и у односу на првотуженог, па се у односу на њега поступак по тужби има наставити, због чега је одлучено као у изреци тако што је преиначено решење првостепеног суда, у делу којим је прекинут поступак у односу на првотуженог ... те је утврђено да нема места прекиду поступка у односу на поменуто лице.

(Решење Основног суда у Ужицу П 372/10 од 14. октобра 2010. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 1602/10 од 6. децембра 2010.)

ПРЕКИД ПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА – чл. 215 ст.1 т.1 ЗПП

АКО СЕ ВОДИ ПАРНИЦА ИЗМЕЂУ СТРАНАКА РАДИ ДУГА ПО ОСНОВУ УГОВОРА О ПУНОМОЋЈУ, ИМА МЕСТА ПРЕКИДУ ИСТЕ ДО ОКОНЧАЊА ПОСТУПКА ИЗМЕЂУ ИСТИХ СТРАНАКА У ОБРНУТОЈ УЛОЗИ, А РАДИ ПОНИШТАЈА ПОМЕНУТОГ УГОВОРА.

Из образложења:

Из списка произилази да је тужилац тужбом тражио да му тужени исплати на име дуга новчани износ проистекао из уговора о пуномоћју, које су странке закључиле и овериле пред Општинским судом у ..., при чему је тужилац по занимању адвокат.

Пред истим судом, у предмету П ... у току је парница у којој је тужилац, предузеће које је у основној парници тужени, а тужени је поменути адвокат који је у основној парници тужилац, где се тужбеним захтевом тражи да се поништи уговор о пуномоћју оверен пред судом у ...

Сходно утврђеним чињеницама, првостепени суд је правилно одлучио да прекине поступак у овој парници до правноснажног окончања друге парнице код тога суда, с обзиром да одлука суда у овом поступку зависи од одлуке која ће се донети у другој парници ради поништаја уговора о пуномоћју, па је правилно првостепени суд применио одредбе чл. 215 ст.1 т.1 ЗПП и донео одлуку о прекиду поступка.

(Решење Општинског суда у Ужицу П 837/09 од 8. децембра 2009. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 338/10 од 9. марта 2010.).

ТЕРЕТ ДОКАЗИВАЊА - чл. 225 ЗПП

ОБАВЕЗА ЈЕ СТРАНКЕ ДА ПРУЖИ ДОКАЗЕ ЗА СВОЈЕ ТВРДЊЕ, ОДНОСНО ЧИЊЕНИЦЕ НА КОЈИМА ЗАСНИВА ТУЖБЕНИ ЗАХТЕВ, У ПРОТИВНОМ ПОСТАВЉЕНИ ТУЖБЕНИ ЗАХТЕВ СЕ ИМА ОДБИТИ.

Из образложења:

Пресудом првостепеног суда одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да му тужени на име накнаде штете плати износ ... као неоснован.

Из списка произилази да је тужилац тужбом тражио да му се од добити која је остварена коришћењем камиона са приколицом исплати наведени износ, тврдећи да тај износ представља износ који одговара његовом сувласничком уделу у камиону.

У тужби је предложио вештачење од стране вештака економске струке ради утврђивања висине добити, а када му је суд наложио да на име предујма исплати износ од ..., он је одустао од извођења тог доказа, иако се тим доказом једино поуздано могла утврдити чињеница у погледу висине тужбеног захтева.

Тужилац је био у обавези да докаже чињенице на којима заснива свој захтев, односно да докаже да је управо наведени износ тај који одговара његовом сувласничком уделу, а како то није учинио, суд је правилно одбио тужбени захтев тужиоца, без обзира што тужена страна није оспорила основ тужбеног захтева.

(Пресуда Основног суда Ужице П 1208/10 од 22. новембра 2011. и Пресуда Вишег суда у Ужицу Гж 82/12 од 22. фебруара 2012.).

ВЕШТАЧЕЊЕ – чл. 249 ЗПП

АКО ЈЕ ТУЖИЛАЦ - ЕЛЕКТРОПРИВРЕДНА ОРГАНИЗАЦИЈА КОНТРОЛОМ УТВРДИЛА ДА ЈЕ ТУЖЕНИ КАО КОРИСНИК ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, СА СВОГ БРОЈИЛА СКИНУО ТЗВ. ПЛОМБУ, НЕМА ОСНОВА ДА МУ ДОСТАВИ ОБРАЧУН ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, А ПОТОМ ЗА ИСТИ НОВЧАНИ ИЗНОС ТУЖБОМ ТРАЖИ ИСПЛАТУ, БЕЗ ОБАВЉЕНОГ НЕЖНОГ ВЕШТАЧЕЊА.

Из образложења:

Из списка произилази да су радници тужиоца утврдили наведене неправилности на бројилу у стану туженог, јер је скинута плomba, па је тим поводом испостављен обрачун за неовлашћену потрошњу електричне енергије на укупни износ од око 290.000 динара.

Уместо да преко ангажованог вештака електро струке утврди правилност овог обрачуна, првостепени суд је побијаном пресудом одлучивао о претпостављеном - могућем утрошку електричне енергије у спорном периоду. Суд је био у обавези да вештаку електро струке наложи да за утужени период обрачуна неовлашћено коришћење електричне енергије, а на начин како је то предвиђено Уредбом о условима за испоруку електричне енергије.

Код таквог стању ствари жалба туженог је основана.

(Пресуда Општинског суда у Ужицу П 275/09 од 26. јуна 2009. и Решење Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1132/10 од 16. априла 2010.).

СУДСКО ПОРАВНАЊЕ И ПОНИШТАЈ

У ПОСТУПКУ ЗА ПОНИШТАЈ СУДСКОГ ПОРАВНАЊА СТРАНКЕ МОРАЈУ БИТИ: ИЛИ СТРАНКЕ ИЗ ЗАКЉУЧЕНОГ ПОРАВНАЊА, ИЛИ СВИ ЊИХОВИ ПРАВНИ СЛЕДБЕНИЦИ.

Из образложења:

С обзиром да судско поравнање у суштини представља уговор, који је основ за заснивање материјално правног односа између потписника уговора, односно закљученог поравнања произилази, да је логично да у спору за поништај поравнања морају учествовати сви учесници закљученог поравнања или правни следбеници лица која више нису у животу, Ово из разлога што у поступку за утврђивање ништавости наведеног правног посла морају учествовати она лица која су била учесници наведеног материјално правног односа, тако да та лица имају статус јединствених и нужних супарничара, јер судска одлука може да буде само јединствена у односу на сва наведена лица.

Из наведеног произилази да када се тужбом захтева утврђење ништавости поравнања само према појединим од учесника закључења поравнања, или наследницима појединих лица која нису у животу, у том случају не постоји уредна пасивна легитимација, а што је разлог за одбијање тужбеног захтева тужиоца.

За правилан закључак о томе да ли је уредна и потпуна активна, или пасивна легитимација, меродавно је да ли су та лица или њихови правни претходници, учесници закључења поравнања, тако да није релевантна чињеница власништво на парцели у вези које је закључено судско поравнање.

(Пресуда Основног суда Ужице П 299/10 од 10. децембра 2013. и Пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 553/14 од 6. марта 2014.).

ОДБАЧАЈ ТУЖБЕ – чл. 279 ст.1 т.6 ЗПП

АКО НЕ ПОСТОЈИ ПРАВНИ ИНТЕРЕС ЗА ПОДНОШЕЊЕ ТУЖБЕ, А КОЈИ ИМА ЗНАЧАЈ ПРОЦЕСНЕ ПРЕДПОСТАВКЕ ЗА ВОЂЕЊЕ СПОРА, ТУЖБА СЕ ИМА ОДБАЦИТИ СХОДНО ЧЛ. 279 ст.1 т.6 ЗПП.

Из образложења:

Пресудом првостепеног суда одбијен је тужбени захтев тужилаца, којим су тражили да се раније утврђена обавеза туженог за исплату месечних доприноса за издржавања смањи на износ од ..., као неоснован.

Решењем другостепеног суда, укинута је пресуда првостепеног суда, а тужба тужилаца се одбацује као недопуштена.

Из списка произилази да тужиоци траже да се смањи раније утврђена обавеза издржавања из разлога што због износа који је раније досуђен, а који тужени не издваја за издржавања тужилаца, исти су изгубили право на материјалну помоћ, с обзиром да је надлежни Центар за социјални рад утврдио да су месечни приходи породице изнад нивоа социјалне сигурности, па првостепени суд налази да се нису промениле околности које оправдавају да се смањи висина издржавања туженог као дужника издржавања.

Другостепени суд налази да је тужба тужилаца у овој правној ствари недопуштена, и да исту треба одбацити. Наиме, тужба је увођење у парнични поступак и том радњом се тражи заштита за повређено или угрожено право. Тужба у циљу заштите субјективног права може бити оправдана, само ако тужилац има правни интерес да суд донесе предложену пресуду. Постојање овог интереса има значај процесне претпоставке, те ако нема правног интереса, тужба је недопуштена. У конкретном случају, тужба је поднета у другом циљу, а не ради добијања правне заштите преко суда. Наиме, тужиоци траже да се смањи обавеза издржавања туженог према њима, да би остварили право на материјалну помоћ пред надлежним Центром за социјални рад. Произилази да тужиоци злоупотребљавају право обраћања суду тако да је њихова тужба недопуштена.

(Пресуда Општинског суда у Ужицу П 446/09 од 22. октобра 2009. и Решење Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2143/10 од 26. марта 2010.).

ОДБАЧАЈ ТУЖБЕ – (чл. 280 ЗПП)

КАДА НЕ ПОСТОЈИ ПРАВНИ ИНТЕРЕС ЗА ПОДНОШЕЊЕ ТУЖБЕ, ИСТА СЕ МОЖЕ ОДБАЦИТИ ТОКОМ ЦЕЛОГ ТРАЈАЊА ПОСТУПКА, СХОДНО ЧЛ.280 ЗПП.

Из образложења:

Решењем првостепеног суда одбачена је тужба тужиле према туженом због недостатка правног интереса.

Из списка произилази да је тужилца поднела тужбу против туженог, јер је од ванпарничног суда упућена да у парничном поступку докаже свој сукориснички део на парцели ... , па је првостепени суд тужбу одбацио због недостатка правног интереса.

Неосновано се жалбом указује да је ожалбено решење донето у фази после закључења расправе, и да је исто требало донети само по претходном испитивању тужбе, што првостепени суд није учинио. По ставу другостепеног суда, то што је првостепени суд пропустио да тужбу одбаци по претходном испитивању, не значи да постоји правни интерес тужиле за вођење овог поступка, јер је реч о процесној сметњи о којој суд води рачуна по службеној дужности у току целог поступка, па је решење донето на основу правилне примене одредбе чл. 280 ЗПП.

(Решење Основног суда Ужице П 1465/11 од 12. јула 2013. и Решење Вишег суда Ужице Гж 936/13 од 23. септембра 2013)

ПОВУЧЕНА ТУЖБА – чл. 296 ст.2 ЗПП

КАДА НА РОЧИШТЕ НЕ ДОЂЕ ПУНОМОЋНИК ТУЖЕНОГ, А ДОСТАВА ЈЕ УРЕДНА, А НА ТОМ РОЧИШТУ ПРИСУТНИ ТУЖИЛАЦ ИЗЈАВИ "СУДИЈА, НЕМОЈТЕ МЕ ЗВАТИ, ИДЕМ НА ЛЕЧЕЊЕ, НЕЋУ СЕ ВИШЕ ОДАЗИВАТИ НА ПОЗИВЕ", А ПОТОМ НАПУСТИ СУЂЕЊЕ, ТАДА ЈЕ ПРВОСТЕПЕНИ СУД ПРАВИЛНО ПРИМЕНИО ОДРЕДБУ ЧЛ. 296 ст.2 ЗПП.

Из образложења:

Из списка произилази да је на заказано рочиште, тужилац приступио лично, док за туженог иако уредно позван пуномоћник туженог није приступио. Да је тужилац изјавио да не прихвата суђење, уз констатацију да га више суд не зове и да се више неће одазивати на позиве, након чега је суд на записнику констатовао да тужилац неће да потпише записник, па је исти без образложења напустио судницу.

Сматрајући да је у конкретном случају реч о ситуацији као да је тужилац неоправдано изостао са поменутог рочишта, а уредно је позван, а пуномоћник тужених неоправдано изостао, првостепени суд налази да су испуњени услови да се утврди да је тужба тужиоца у овој правној ствари повучена, па је на тако утврђено чињенично стање, суд правилно применио одредбу чл. 296 ст.2 ЗПП, којом је прописано да ако на расправу неоправдано изостану и тужилац и тужени тужба се сматра повученом.

По мишљењу другостепеног суда су без утицаја, на другачију одлуку у овој правној ствари, наводи жалбе да изјава о повлачењу тужбе мора бити изричита и прецизно одређена, с обзиром да је у конкретном случају реч о фикцији повлачења тужбе, која тражи да је изостанак обе стране био неоправдан.

(Решење Основног суда у Ужицу П 49/10 од 29. априла 2010. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 903/10 од 16. јуна 2010.).

ПОВЛАЧЕЊЕ ТУЖБЕ - ЧЛ. 296 ст.2 ЗПП

ТУЖБА СЕ ИМА СМАТРАТИ ПОВУЧЕНОМ СХОДНО ЧЛ. 296 ст.2 ЗПП И У СИТУАЦИЈИ КАДА НА РОЧИШТЕ НЕ ДОЂЕ ПУНОМОЋНИК ТУЖИОЦА – АДВОКАТ, КОЈИ ЈЕ ДОБИО ЗАМЕНИЧКО ПУНОМОЋЈЕ ОД АДВОКАТА КОГА ЈЕ ТУЖИЛАЦ ОВЛАСТИО.

Из образложења:

Из списка произилази да је пуномоћник тужилаца, дао заменичко пуномоћје адвокату ... којим га је овластио да га мења у предметном поступку до правноснажног окончања парнице.

Поменутом адвокату је на рочишту од 17. марта 2010. саопштен датум одржавања следећег рочишта, па како на поменуто следеће рочиште није приступио пуномоћник тужилаца, нити је суд благовремено писмено обавестио пре одржавања рочишта, о разлозима свог изостанка, произилази да су били испуњени услови да се тужба тужилаца према туженицима има сматрати повученом.

(Решење Основног суда у Ужицу П 497/10 од 19. априла 2010. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 1173/10 од 21. септембра 2010.).

ИЗВОЂЕЊЕ ДОКАЗА НА РАСПРАВИ - чл. 301 ЗПП

АКО ЈЕ ПУНОМОЋНИК ТУЖЕНОГ КАО АДВОКАТ И СТРУЧНО ЛИЦЕ, ДАО САГЛАСНОСТ ДА СЕ НАЛАЗ И МИШЉЕЊЕ ВЕШТАКА ПРОЧИТА НА РАСПРАВИ ТИМЕ СЕ УЈЕДНО САГЛАСИО И ДА СЕ ИСТИ ИЗВЕДЕ КАО ДОКАЗ, ПА НАКНАДНА ИЗЈАВА ПУНОМОЋНИКА ДАТА ПО ЧИТАЊУ ОВОГ ДОКАЗА, ДА НИЈЕ ДАО САГЛАСНОСТ ДА СЕ ИСТИ ИЗВЕДЕ КАО ДОКАЗ У ПРВОСТЕПЕНОМ ПОСТУПКУ, ВЕЋ САМО ПРОЧИТА, НЕ УТИЧЕ НА ЗАКОНИТОСТ ПОСТУПАЊА ПРВОСТЕПЕНОГ СУДА.

Пресудом првостепеног суда усвојен је тужбени захтев тужиоца у целости.

Жалба туженог је неоснована.

Наиме, неосновано се у жалби туженог истиче да је суд незаконито поступао изводећи као доказ читањем налаза и мишљења вештака из предмета Општинског суда П....., јер је пуномоћник туженог на расправи дао једино сагласност да се налаз прочита, а не и да се користи као доказ у поступку.

Како је пуномоћник туженог ,адвокат и стручно лице, непосредно на расправи дао сагласност да се налаз и мишљење вештака из другог предмета прочита на расправи, тиме је уједно дао и сагласност да се исти изведе као доказ, тако да накнадна изјава пуномоћника дата након читања налаза, да није дао сагласност за извођење доказа, него само за читање , не утиче на законитост поступања првостепеног суда.

(Пресуда Основног суда Ужице П 1497/10 од 5. априла 2012. и Пресуда Вишег суда Ужице Гж 432/12 од 28. маја 2012.).

КОМПЕНЗАЦИОНИ ПРИГОВОР - чл. 336 ЗОО

ПО ИСТАКНУТОМ ПРИГОВОРУ КОМПЕНЗАЦИЈЕ КОЈИ ЈЕ ДОСТАВЉЕН СУДУ ЗАЈЕДНО СА ПРОТИВТУЖБОМ ТУЖЕНОГ, СУД МОРА ИЗРЕКОМ ПРЕСУДЕ ДА ОДЛУЧИ ЗАЈЕДНО СА ТУЖБЕНИМ ЗАХТЕВОМ СХОДНО ЧЛ. 336 ЗОО.

Из образложења

Из списка произилази да је тужена као противтужиља, истакла компензациону противтужбу ради накнаде штете за изгубљену зараду у наведеном износу, па је првостепени суд главну расправу одржао на предлог тужене, у одсуству њеног уредно позваног пуномоћника и на рочишту уручио пуномоћнику тужиле противтужбу са компензационим приговором, а затим закључио главну расправу на којој је донео побијану пресуду.

С обзиром да је тужена као противтужиља поднела тужбу са приговором пребијања у смислу чл. 336 ЗОО, првостепени суд је био дужан да изведе доказе ради оцењивања да ли има места примени овог института, као претходног питања, које утиче на основаност тужбеног захтева. Стога првостепени суд није могао да одлучи о основаности тужбеног захтева усвајајући тужбени захтев у целини, без икакве одлуке о компензационом приговору. Компензациони приговор није противтужбени захтев, да би се њиме могло одлучивати одвојено, већ о овом приговору суд одлучује као о претходном питању, које утиче на основаност тужбеног захтева, без обзира да ли је поред овог приговора преко висине тужбеног захтева истакнут и противтужбени захтев, па се из изнетих разлога правилност побијане пресуде не може испитати.

(Пресуда Основног суда у Ужицу П 363/10 од 10. маја 2010. и Решење Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3819/10 од 30. новембра 2010.)

ПРЕСУДА ЗБОГ ПРОПУШТАЊА - чл. 338 ЗПП

У СЛУЧАЈУ ПОСТОЈАЊА СПОРА МАЛЕ ВРЕДНОСТИ, НЕМА УСЛОВА ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРЕСУДЕ ЗБОГ ПРОПУШТАЊА СХОДНО ЧЛ. 338 ЗПП.

Из образложења:

Тужилац је тужбом тражио да се обавезе тужени да му накнади штету због некоришћења стана ..., а из садржине тужбе произилази да је вредност предмета спора 1000 еура у динарској противвредности, што управо указује да је спор мале вредности.

Првостепени суд је донео пресуду због пропуштања и усвојио тужбени захтев тужиоца, налазећи да су испуњени услови из чл. 282 ст.1 и чл. 338 ст.1 т.1-4 ЗПП.

Овакав закључак првостепеног суда је заснован на погрешној примени одредаба ЗПП, с обзиром да је у конкретном случају реч о спору мале вредности, у ком се тужба не доставља туженом на одговор, не одржава се припремно рочиште, нема услова за доношење пресуде због пропуштања, а уз позив за главу расправу туженом се доставља тужба и пропратни акт у коме се странка упозорава о последицама не доласка на рочиште у споровима мале вредности.

Сходно наведеном, није било места доношењу пресуде због пропуштања у предметима спора мале вредности.

(Пресуда због пропуштања Основног суда Ужице П 1711/11 од 10. новембра 2011. и Решење Вишег суда Ужице Гж 34/12 од 23. јануара 2012.).

ПРЕСУЂЕНА СТВАР - чл. 346 ст.2 ЗПП

АКО ПРВОСТЕПЕНИ СУД НАЂЕ ДА СЕ РАДИ О ПРАВНОСНАЖНО ПРЕСУЂЕНОЈ СТВАРИ, ТАДА СЕ ТУЖБА ОДБАЦУЈЕ СХОДНО ЧЛ. 346 ст.2 ЗПП.

Из образложења:

Изреком побијане пресуде првостепени суд је истовремено одбио тужбени захтев тужиле према туженом, којим су тужиле тражиле да се утврди да су носиоци станарског права на спорним становима и усвојио је приговор пресуђене ствари, због чега је овај део пресуде нејасан.

Одредбом чл. 346 ст.2 ЗПП је предвиђено да суд током целог поступка по службеној дужности пази да ли је ствар правноснажно пресуђена, и ако утврди да је покренута парница о захтеву о коме је већ правноснажно одлучено, у том случају ће одбацити тужбу.

Првостепени суд је правилно утврдио да је у парници између истих странака донета правноснажна пресуда П ... којим је одбијен тужбени захтев тужиле, којим су тражиле да се према истим туженицима, утврди да су тужиле носиоци права закупа на неодређено време на истим становима који су предмет текуће парнице. Без обзира што су тужиле у новој парници промениле садржину права које траже, и уместо права закупа означиле да траже да се утврди да су носиоци станарског права, првостепени суд је правилно утврдио да се ради о истом правном основу. Ово из разлога што је ранији Закон о стамбеним односима је предвиђао могућност стицања станарског права, али ступањем на снагу Закона о становању, станарско право је трансформисано у право закупа на неодређено време што је предвиђено у чл. 30 и 31 сада важећег Закона.

При таквом стању ствари жалба тужилаца је основана и има места укидању првостепене пресуде којом је одбијен тужбени захтев тужилаца као неоснован.

(Пресуда Општинског суда у Ужицу П 650/08 од 5. новембра 2009. и Решење Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1616/10 од 1. марта 2010.).

ПРЕСУЂЕНА СТВАР - чл. 346 ст.2 ЗПП

АКО ТУЖИЉА НИЈЕ СТЕКЛА ПРАВО ТРАЈНОГ ЗАКУПА НА СПОРНОМ СТАНУ, СХОДНО ЗАКОНУ О СТАНОВАЊУ, НИЈЕ СТЕКЛА НИ СТАНАРСКО ПРАВО ПО ПРЕТХОДНОМ ЗАКОНУ О СТАМБЕНИМ ОДНОСИМА, ПА СЕ ТУЖБА ИМА ОДБАЦИТИ ЗБОГ ПРЕСУЂЕНЕ СТВАРИ - ЧЛ. 346 ст.2 ЗПП.

Из образложења:

Доказима је утврђено да је правноснажном пресудом тога суда ... између истих странака вођен спор и да је одбијен тужбени захтев тужиле за утврђење права закупа на неодређено време на спорном стану, као и да је ништав уговор о купопродаји стана закључен између туженог и трећег лица.

Садашњом тужбом се тражи утврђење од стране исте тужиле, према истом туженом да је тужилца носилац станарског права на истом стану, а ожалбеним решењем је тужба одбачена због пресуђене ствари.

Остварени су услови за одбачај тужбе сходно чл. 346 ст.2 ЗПП јер постоји идентитет странака, тужбеног захтева и чињеничног стања.

Имајући у виду да је станарско право на које се тужилца позива, а које је постојало у време важења Закона о стамбеним односима (Сл. гласник РС 29/73) преименовано – трансформисано, у право трајног закупа ступањем на снагу Закона о становању (Сл. гласник РС 50/92), а која чињеница се ни жалбом не оспорава. Да је у чл. 30 сада важећег Закона изричито наведено да се од дана ступања на снагу закона, на стану не може стећи станарско право, а да је у чл. 31 предвиђено, да ранији носиоци станарског права настављају да користе стан као закупци стана на неодређено време, произилази да се у суштини ради о истом праву.

Како је о праву закупа тужиле на спорном стану одлучено правноснажном пресудом ... то није могла покренути парницу против истих тужених, а за утврђење да су носиоци станарског права на спорним становима, које садашњи закон не познаје, јер је трансформисано, како је то претходно наведено.

(Пресуда Основног суда у Ужицу П 1345/10 од 11. фебруара 2011. и Пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1374/11 од 14. јуна 2011.).

ИСПРАВЉАЊЕ ПРЕСУДЕ - ЧЛ. 349 ЗПП
БИТНА ПОВРЕДА ОДРЕДАБА ПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА - ЧЛ. 361
ст.2 т.7 ЗПП

ОСНОВАНО ТУЖЕНИК У ЖАЛБИ ИСТИЧЕ ДА ЈЕ НЕДОСТАВЉАЊЕМ ТУЖБЕ УЗ РЕШЕЊЕ КОЈИМ ЈЕ ОДРЕДЈЕНА ПРИВРЕМЕНА МЕРА, И КОЈЕ ЈЕ САДРЖАЛО ТЕРМИН ОДРЖАВАЊА ПРВОГ РОЧИШТА ЗА ГЛАВНУ РАСПРАВУ, ЛИШЕН МОГУЋНОСТИ ДА РАСПРАВЉА У ОВОЈ ПРАВНОЈ СТВАРИ ТЕ ДА ЈЕ УЧИЊЕНА БИТНА ПОВРЕДА ПОСТУПКА.

Из списка предмета произилази да у тужби за сметање поседа,предложено усвајање привремене мере.Да је иста усвојена посебним решењем,којим је истовремено одређен и датум одржавања рочишта,при чему је решење уручено туженом преко извршног радника суда који је реализовао привремену меру,при чему туженом није уручена и тужба..

Како на заказану расправу нико од странака није приступио,то је донето ожалбено решење да се тужба има сматрати повученом.

Основана су истицања у жалби туженог да је недостављањем тужбе уз решење којим је одређена привремена мера,и које је садржавало термин одржавања првог рочишта,лишен могућности да расправља у овој правној ствари,те је учињена битна повреда поступка

(Решење Основог суда у Ужицу П 2471/11 од 28.новембра 2011. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 1720/11 од 22. децембра 2011.).

**БИТНА ПОВРЕДА ОДРЕДАБА ПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА ИЗ ЧЛ. 361
СТ.2 Т.7 ЗПП И ПРЕСУДА ЗБОГ ПРОПУШТАЊА - ЧЛ. 338 СТ.1 ЗПП**

ДА БИ СЕ ОСТВАРИЛИ УСЛОВИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРЕСУДЕ ЗБОГ ПРОПУШТАЊА СХОДНО ЧЛ. 338 СТ.1 ЗПП ТУЖБА НА ОДГОВОР ТУЖЕНОМ СЕ ИМА ДОСТАВИТИ УЗ ПОШТОВАЊЕ ОДРЕДБЕ ЧЛ. 136 ЗПП.

Из образложења:

Из списка произилази да је првостепени суд доставио тужбу туженом са поуком о последицама пропуштања давања одговора на тужбу, коју је тужени примио 16. септембра 2010. године. С обзиром да тужени није поднео одговор на тужбу у одређеном року, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужилаца и сходно чл. 338 ст.1 ЗПП донео оспорену пресуду.

Овакав закључак првостепеног суда се не може прихватити као правилан, јер је у првостепеном поступку дошло до битне повреде одредаба парничног поступка из чл. 361 ст.2 т.7 ЗПП, јер тужба са поуком о последицама пропуштања давања одговора на тужбу није достављена туженом, што тужени основано истиче у жалби. Имајући у виду да се ради о личној достави сходно чл. 136 ЗПП, с обзиром да првостепени суд није поступио по наведеној законској одредби то је дошло до поменутог повреде Закона а што води укидању првостепене пресуде.

(Пресуда због пропуштања Основног суда у Ужицу П 2046/10 од 20.октобра 2010. и Решење Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3815/10 од 25. новембра 2010.).

ПЛАТНИ НАЛОГ И ОДБАЧАЈ ТУЖБЕ ЗБОГ НЕПОСТОЈАЊА ПРАВНОГ ИНТЕРЕСА - ЧЛ. 453 ст.2 т.5 и ст.5 ЗПП

**КАДА ТУЖИЛАЦ ПОСЕДУЈЕ РАЧУНЕ - ОТПРЕМНИЦЕ О ПРОДАТОЈ РОБИ СЗР
ВЛАСНИШТВО ТУЖЕНИОГ, А ДУГ НИЈЕ ПЛАЋЕН, НЕМА ПРАВНОГ
ИНТЕРЕСА ЗА ПОДНОШЕЊЕ ТУЖБЕ ПРОТИВ ТУЖЕНОГ КАО ВЛАСНИКА
СЗР, ПА СЕ ИСТА ИМА ОДБАЦИТИ.**

Из образложења:

Тужилац своју тужбу у овом спору заснива на чињеници да је као продавац по рачунима ... продао спорну робу СЗР ... као купцу, чији је власник тужени, роба је испоручена, па како је рачун самосталне радње у блокади, то сада од туженог као власника, потражује исплату дуга у наведеном износу, а за своје наводе прилаже као доказе картицу коминтента ..., извод из регистра Народне банке Србије, као доказе да је рачун радње туженог блокиран.

Како документација приложена уз мандатну тужбу, представља веродостојне исправе за заснивање потраживања тужиоца, првостепени суд је правилно одлучио када је одбацио тужбу са предлогом за издавање платног налога, јер тужилац нема правног интереса за издавање платног налога, када већ има извршни наслов - веродостојну исправу на основу које може тражити извршење. С обзиром да тужилац на основу наведене картице и приложених рачуна може тражити извршење, суд није ни могао издати платни налог, већ тужбу одбацити, јер тужилац није у тужби навео разлоге које чине вероватним постојање правног интереса за издавање платног налога, а такође и из разлога што радња туженог још увек није угашена коначним решењем.

(Решење Основног суда у Ужицу П 105/11 од 28. фебруара 2011. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 427/11 од 18. марта 2011.).

ПОСТУПАК ИЗДАВАЊА ПЛАТНОГ НАЛОГА - ЧЛ. 453-454 ЗПП

АКО ЈЕ ПРВОСТЕПЕНИ СУД УСВОЈИО ПЛАТНИ НАЛОГ ТУЖИОЦА, А ТУЖЕНИ ИЗЈАВИ ПРИГОВОР, ТАДА СЕ ПРВЕНСТВЕНО МОРА ОДЛУЧИТИ О ПОСТАВЉЕНОМ ПРИГОВОРУ, СХОДНО ОДРЕДБАМА ЧЛ.458 ЗПП

Из образложења:

Из списка произилази да је тужени изјавио приговор против решења првостепеног суда којим је усвојен платни налог, али о истом суд није одлучио, већ је донео ожалбену пресуду којом је усвојен тужбени захтев тужиоца.

У поступку пред првостепеним судом, дакле није одлучено о приговору туженог на платни налог, већ је само усвојен тужбени захтев тужиоца, па се основано изјављеном жалбом указује да постоје две судске одлуке, поводом једне тужбе и двострука обавеза туженог. О томе је суд требао одлучити на основу одредбе чл. 458 ст.4 ЗПП (да се у целини или делимично одржава на снази или се укида издати платни налог) јер је постојањем платног налога којим је утврђено потраживање и тужени већ обавезан на исплату, сметња да се о исплати овог потраживања поново одлучује као о захтеву тужбе.

(Пресуда Основног суда Ужице П 2564/11 од 31. јануара 2012. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 208/12 од 27. марта 2012.).

ПОВЛАЧЕЊЕ ТУЖБЕ У СПОРОВИМА МАЛЕ ВРЕДНОСТИ чл. 475 ст.1 ЗПП

У СПОРОВИМА МАЛЕ ВРЕДНОСТИ, А РАДИ ПРИМЕНЕ ОДРЕДБЕ ЧЛ. 475 СТ.1 ЗПП, НИЈЕ БИТАН РАЗЛОГ ЗАШТО ТУЖИЛАЦ НА РОЧИШТЕ НИЈЕ ДОШАО,ПА СЕ МОЖЕ ДОНЕТИ РЕШЕЊЕ ДА СЕ ТУЖБА СМАТРА ПОВУЧЕНОМ.

Из образложења:

Из списка произилази да је пуномоћник тужиле, који је био уредно позван на прво рочиште за главну расправу наведеног дана није приступио, а да је претходног дана суду доставио телеграм, у коме је навео да није у могућности да приступи на заказано рочиште, и да моли одлагање јер истог дана има заказан главни претрес пред Основним судом у ... ,при чему суду није доставио доказ о томе.

Како је у конкретном случају донето решење да се тужба има сматрати повученом, пуномоћник је изјавио жалбу, која је по мишљењу другостепеног суда неоснована.

По мишљењу другостепеног суда то што је пуномоћник тужиоца уз жалбу приложио и позив Основног суда у ... за наведени датум, као и пуномоћје за заступање издато од стране окривљеног ..., не утиче на доношење другачије одлуке у овој правној ствари. Чак и да је поменуте доказе доставио уз телеграм, то не би могло спречити наступање правне фикције да се тужба сматра повученом, јер се у одредби чл. 475 ст.1 ЗПП ,не говори о оправданом односно неоправданом изостанку са рочишта за главну расправу, из чега произилази да је сам изостанак тужиоца са тог рочишта, довољан да суд донесе решење да се тужба сматра повученом.

(Решење Основног суда Ужице П 1162/10 од 22. марта 2011. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 801/11 од 19. маја 2011.).

ПРЕСУДА ЗБОГ ИЗОСТАНКА – ЧЛ. 476 ЗПП

НЕМА УСЛОВА ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРЕСУДЕ ЗБОГ ИЗОСТАНКА, СХОДНО ЧЛ. 476 ЗПП, АКО ЈЕ ТУЖЕНИ НА РАСПРАВИ ОСПОРИО ТУЖБЕНИ ЗАХТЕВ.

Из образложења:

Чланом 476 ЗПП је предвиђено да се пресуда због изостанка може донети када се остваре услови предвиђени у том члану. У погледу осталих услова за доношење пресуде због изостанка, има се аналогно применити чл. 338 ЗПП којим су предвиђени услови за доношење пресуде због пропуштања у редовном парничном поступку, из чега произилази да се пресуда због пропуштања може донети једино у случају да тужбени захтев није оспорен изјављивањем одговора на тужбу.

Применом наведене одредбе на спорове мале вредности, произилазило би да се пресуда због изостанка не може донети уколико је туженик поднеском, као и приговором против решења о извршењу донетог на основу веродостојне исправе, или приговором против платног налога, као у конкретном случају, оспорио основаност тужбеног захтева, из којих разлога нису били испуњени услови за доношење побијане пресуде па је иста морала бити укинута.

(Пресуда због изостанка Основног суда у Ужицу П 187/11 од 12. октобра 2011. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 1605/11 од 16. новембра 2011.).

ПРЕСУДА ЗБОГ ИЗОСТАНКА - чл. 476 ЗПП

БИТАН УСЛОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРЕСУДЕ ЗБОГ ИЗОСТАНКА ЈЕСТЕ И ОСТВАРЕЊЕ УСЛОВА ИЗ ЧЛ. 476 ст.2 ЗПП.

Из образложења:

Жалба туженог је основана јер је донесена пресуда због изостанка донесена на основу погрешне примене материјалног права.

Наиме, иако је у питању спор мале вредности, и према одредби чл. 476 ст.1 ЗПП суд је овлашћен да у случају изостанка са главне расправе уредно позваног туженог, донесе пресуду којом се усваја тужбени захтев-пресуду због изостанка, у истом члану у ст.2 је предвиђено да ће се пресудом због изостанка одбити тужбени захтев, ако су чињенице на којима се заснива тужбени захтев у супротности са доказима које је тужилац поднео, или са опште познатим чињеницама.

С обзиром на наведено и да је тужени делимично оспорио потраживање тужиле, то према стању у списима не произилази да је у потпуности основан тужбени захтев тужиле, на шта се основано жалбом указује, па је погрешном применом чл. 476 ЗПП првостепени суд погрешно одлучио, због чега је првостепена одлука морала бити укинута.

(Пресуда због изостанка Основног суда Ужице П 772/11 од 16. новембра 2011. и Решење Вишег суда Ужице Гж 448/12 од 11. јуна 2012.).

ПРЕСУДА ЗБОГ ИЗОСТАНКА чл. 476 ст.1 ЗПП

ДА БИ СЕ ДОНЕЛА ПРЕСУДА ЗБОГ ИЗОСТАНКА СХОДНО ЧЛ. 476 ст.1 ЗПП У СПОРУ МАЛЕ ВРЕДНОСТИ, МОРАЈУ СЕ ОСТВАРИТИ И УСЛОВИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРЕСУДЕ ЗБОГ ПРОПУШТАЊА СХОДНО ЧЛ. 338 ЗПП.

Из образложења:

Пресудом због изостанка првостепеног суда одржано је на снази решење о извршењу ...

Жалба тужене је основана.

У чл. 476 ст.1 ЗПП, као услов за доношење пресуде због изостанка предвиђено је да је тужени уредно позван, са поуком о последицама изостанка, да на рочиште није приступио, да чињенице на којима се заснива тужбени захтев нису у супротности са доказима које је тужилац поднео или са опште познатим чињеницама.

У погледу осталих услова за доношење пресуде због изостанка у спору мале вредности постоји правна празнина, па се по оцени другостепеног суда аналогно имају применити одредбе чл. 338 ЗПП којим су одређени услови за доношење пресуде због пропуштања. Управо један од тих услова, предвиђен у том члану јесте да туженик није, претходно поднеском као што је приговор против решења о извршењу на основу веродостојне исправе, оспорио тужбени захтев тужиоца, а што је у конкретном предмету случај, због чега се не може засновати фикција да је туженик признао чињенице изнете у тужби, нити да се донесе пресуда због изостанка.

(Пресуда због изостанка Основног суда у Ужицу П 2685/10 од 25. октобра 2011. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 1665/11 од 14. децембра 2011.).

**ЖАЛБА ПРОТИВ РЕШЕЊА У СПОРОВИМА МАЛЕ ВРЕДНОСТИ
(чл. 478 ЗПП)**

У СПОРУ МАЛЕ ВРЕДНОСТИ ЖАЛБА НИЈЕ ДОЗВОЉЕНА ПРОТИВ РЕШЕЊА КОЈИМ ЈЕ ОДБИЈЕН ПРЕДЛОГ ТУЖИОЦА ЗА ВРАЋАЊЕ У ПРЕЂАШЊЕ СТАЊЕ СХОДНО ЧЛ. 478 ЗПП.

Из образложења:

Жалба тужиоца изјављена против решења првостепеног суда којим је одбијен предлог тужиоца за враћање у пређашње стање је недозвољена.

Из списка произилази да је у конкретном спору, као спору мале вредности, након што је донето решење којим се тужба сматра повученом, по предлогу тужиоца, донето решење којим се одбија као неоснован предлог тужиоца за враћање у пређашње стање.

Виши суд налази да против наведеног решења жалба није дозвољена сходно чл. 478 ЗПП, у којем је предвиђено да је дозвољена посебна жалба само против решења којим се окончава поступак. Остала решења против којих је по овом Закону дозвољена посебна жалба, могу се побијати само жалбом против одлуке којом се поступак окончава.

С обзиром да спорним решењем није окончан поступак у овој парници, већ је окончан решењем ... да се тужба сматра повученом, суд налази да је жалба тужиоца недозвољена, па је иста одбачена.

(Решење Основног суда Ужице П 801/13 од 16. септембра 2013. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 1063/13 од 31. октобра 2013.)

ПРИВРЕМЕНА МЕРА - ЧЛ. 302 ЗАКОНА О ИЗВРШНОМ ПОСТУПКУ

АКО СЕ ПРЕДЛОЖИ ПРИВРЕМЕНА МЕРА У ПАРНИЦИ РАДИ ПОБИЈАЊА ДУЖНИКОВИХ ПРАВНИХ РАДЊИ, СХОДНО ЧЛ. 302 ЗАКОНА О ИЗВРШНОМ ПОСТУПКУ МОРАЈУ СЕ ПРУЖИТИ ДОКАЗИ У ЦИЉУ ИСПУЊЕЊА УСЛОВА ПРЕДВИЂЕНИ У ПОМЕНУТОМ ПРОПИСУ.

Из образложења:

Правилно је првостепени суд поступио доносећи ожалбену одлуку, а којом је одбијена као неоснована предложена привремена мера, при чему је имао у виду да нису испуњени услови за усвајање предложене привремене мере, сходно чл. 302 Закона о извршном поступку, и за донету одлуку дати су довољни и јасни разлози које у свему прихвата и Виши суд.

Жалбени наводи се не могу прихватити с обзиром да тужилац није учинио вероватним своје потраживање. Наиме, он своје потраживање заснива на потраживању о коме још није одлучено у парници П ... у којој ће се расправити о основаности његовог захтева. Поред наведеног, тужилац није учинио вероватним ни да ће тужена страна предузети радњу отуђења и оптерећења непокретности. Ни једним пруженим доказом уз тужбу и предложену привремену меру није учинио вероватним испољавање такве намере тужене која би указивала на вероватност опасности да ће потраживање бити осујећено или знатно отежано.

(Решење Основног суда у Ужицу П 1059/10 од 8. фебруара 2010. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 493/10 од 17. марта 2010.).

**ПРИВРЕМЕНА МЕРА ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ НОВЧАНОГ
ПОТРАЖИВАЊА чл. 293 ЗАКОНА О ИЗВРШЕЊУ И ОБЕЗБЕЂЕЊУ**

ОСНОВ ЗА УСВАЈАЊЕ ПРЕДЛОЖЕНЕ ПРИВРЕМЕНЕ МЕРЕ ОД СТРАНЕ ТУЖИОЦА ЈЕ ОСТВАРЕЊЕ КУМУЛАТИВНИХ УСЛОВА ИЗ ЧЛ. 293 ЗАКОНА О ИЗВРШЕЊУ И ОБЕЗБЕЂЕЊУ, А ТО ЈЕ ПОСТОЈАЊЕ ОПАСНОСТИ ДА ЋЕ БЕЗ ТАКВЕ МЕРЕ ИЗВРШНИ ДУЖНИК ОСУЈЕТИТИ ИЛИ ЗНАТНО ОТЕЖАТИ НАПЛАТУ ПОТРАЖИВАЊА.

Из образложења:

Првостепени суд је правилно оценио да у конкретном случају нису испуњени услови за одређивање предложене привремене мере, јер тужиоци иако су учинили вероватним постојање потраживања, нису учинили вероватним да ће без одређивања те привремене мере бити осујећени у наплати свог потраживања од стране дужника - тужене, при чему је посебно цењено да су сами тужиоци на расправи навели, да им није познато да тужена предузима било коју радњу ради отуђивања покретних ствари које су предмет предложене привремене мере.

(Решење Основног суда Ужице П 174/12 од 23. марта 2012. и Решење Вишег суда Ужице Гж 407/12 од 22. маја 2012.).

**ПРИВРЕМЕНА МЕРА ЗАБРАНА ОТУЂЕЊА НЕПОКРЕТНОСТИ - ЧЛ.
299 ЗАКОНА О ИЗВРШНОМ ПОСТУПКУ**

НЕМА УСЛОВА ЗА ПРИХВАТАЊЕ ПРЕДЛОГА ТУЖИЉЕ ЗА УСВАЈАЊЕ ПРИВРЕМЕНЕ МЕРЕ У ВИДУ ЗАБРАНЕ ОТУЂЕЊА НЕПОКРЕТНОСТИ ... ОД СТРАНЕ ТУЖЕНИКА, КАДА ПОСТОЈИ ПРАВНОСНАЖНА ПРЕСУДА ЗА ДУГ У КОРИСТ ТУЖИЉЕ, А СХОДНО ЧЛ. 299 ЗАКОНА О ИЗВРШНОМ ПОСТУПКУ.

Из образложења:

Из списка произилази да је тужила поднела тужбу ради исплате дуга, уз предлог да се одреди привремена мера којом би се туженом забранило да отуђи и оптерети кат.парц. ...

Имајући у виду изведене доказе, не произилази да тужени конкретним радњама и пропустима настојао да отуђи или оптерети своје непокретности, и не постоји опасност да ће без одређивања привремене мере наплата тужиоачевог потраживања бити осујећена, па имајући то у виду првостепени суд правилно одбија предлог тужиле за одређивање привремене мере.

У жалби се истиче да суд није имао у виду да је тужени презадужен, и да без одређивања привремене мере постоји опасност, да ће тужила бити осујећена у наплати свог потраживања. Како се ни у жалби не указује на објективне околности које би оправдавале усвајање предложене привремене мере, то су предњи наводи без утицаја на законитост првостепене одлуке. При томе је Виши суд посебно имао у виду да је у односу на главно потраживање тужиле донета правноснажна пресуда, и да иста може намирити у поступку принудног извршења.

(Решење Основног суда у Ужицу П 978/10 од 8. фебруара 2010. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 621/10 од 13. априла 2010.).

БЛАГОВРЕМЕНОСТ ТУЖБЕ ЗА НАКНАДУ ШТЕТЕ - чл. 85 ЗАКОНА О ЈАВНОМ ИНФОРМИСАЊУ

АКО ЈЕ ОБЈАВЉЕНА НЕТАЧНА ИНФОРМАЦИЈА У ЈАВНОМ ГЛАСИЛУ, ТУЖИЛАЦ, НА КОГА СЕ ТЕКСТ ОДНОСИ МОЖЕ ПОДНЕТИ ТУЖБУ ЗА НАКНАДУ ШТЕТЕ У РОКУ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА ИНФОРМАЦИЈЕ СХОДНО ЧЛ. 85 ЗАКОНА О ЈАВНОМ ИНФОРМИСАЊУ.

Из образложења:

Тужбом у овом спору, тужилац је тражио да се усвоји тужбени захтев и обавезе тужени - Издавачка кућа да му исплати наведени износ на име накнаде нематеријалне штете због повреде права личности. Тужени је издавач спорног листа у којем је објављен чланак "Утаја пореза" са сликом тужиоца и текстом на целој страни.

Испитујући благовременост поднете тужбе, првостепени суд је утврдио да је иста неблаговремена, с обзиром да је вест објављена -односно информација 4. априла 2008. а тужба је поднета 16. септембра 2009. због чега је тужилац поступио супротно одредби чл. 85 Закона о јавном информисању.

Не могу се прихватити наводи жалбе тужиоца, да је у конкретном случају правни основ, оквир и подлога тужбе Закон о облигационим односима, и да Закон о информисању не уређује накнаду штете, с обзиром да је у конкретном случају тај Закон специјални закон у односу на ЗОО, и да се у овом случају искључиво има поштовати рок из чл. 85 тога Закона а приликом утврђивања благовремености тужбе, којом се тражи накнада штете због повреде права личности услед објављених неистинитих информација.

(Решење Општинског суда у Ужицу П 1067/09 од 21. септембра 2009. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 565/10 од 13. априла 2010.).

УЗИМАЊЕ НАСЛЕДНИЧКЕ ИЗЈАВЕ У ОСТАВИНСКОМ ПОСТУПКУ - ЧЛ. 90 ЗАКОНА О ВАНПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ

ПОНИШТАЈ ДАТЕ НАСЛЕДНИЧКЕ ИЗЈАВЕ У ОСТАВИНСКОМ ПОСТУПКУ, НЕ МОЖЕ СЕ ТРАЖИТИ САМО ЗБОГ ТОГА ШТО ЈЕ ИЗЈАВУ ОД УЧЕСНИКА У ПОСТУПКУ О НЕПРИХВАТАЊУ СВОГ НАСЛЕДНОГ ДЕЛА, УЗЕО СТРУЧНИ САРАДНИК А НЕ СУДИЈА.

Из образложења:

Правилно је закључио првостепени суд да је тужбени захтев тужиље за поништај наследничке изјаве о одрицању од наслеђа ,због тога што је дата пред стручним сарадником,а не пред судијом,неоснован.

По мишљењу другостепеног суда правилно првостепени суд налази да није спорна одредба Закона о ванпарничном поступку којом је прописано да у поступку расправљања заоставштине, све изјаве учесника, изузев изјаве о одрицању од наслеђа могу узимати стручни сарадници.

Првостепени суд даље сматра да је та одредба у закону процесног карактера, и она регулише овлашћење судије и других лица у поступку расправљања заоставштине. Ако је изјаву узео стручни сарадник као што је то случај, то не значи да је изјава у погледу своје садржине ништава, и она се због тога не може побијати у парничном поступку. Ту се може радити о евентуалној битној повреди одредаба парничног поступка у смислу непрописно састављеног суда који је поступао у оставинском предмету, а то питање се регулише улагањем правног лека против оставинског решења.

У конкретном случају је у питању спор око тога, да ли је дата изјава пуноважна,а не да ли се тужиља одрекла од наслеђа.При том треба имати у виду да не постоји ни један пропис који предвиђа да је овако дата изјава сама по себи ништава. Наследничка изјава у парници се може побијати само уколико постоји мана воље, односно ако је изјава дата под принудом, претњом, у заблуди и друго.

Како у конкретном случају није спорно да се поништај наследничке изјаве не тражи због мане воље, већ искључиво због тога што је исту узео стручни сарадник, а не судија, првостепени суд налази да је тужбени захтев неоснован о чему су дати потпуни и правилни разлози, што сматра и другостепени суд, из ког разлога је пресуда потврђена..

(Пресуда Основног суда Ужице П 704/13 од 8. јула 2013. и Пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2573/13 од 19. новембра 2013)